

Маркы Евангели

— 1 —

Аргъауæг Иоанн

1 Хуыцауы Фырт Йесо Чырысти-йы фарны уацы райдайæн.

2 Исай-пехуымпармæ фыст у: «Мæнæ Мæ фидиуæджы æрвитын Дæ разæй, æмæ Дын уый æрцæттæ кæндзæни Дæ фæндаг».

3 «Æдзæрæг ран хъуысы фидиуæджы хъæлæс: „Æрцæттæ кæнут Хицауæн фæндаг, æмраст Ын скæнут Йæ цауæнтæ“».

4 Афтæ æдзæрæг бæстæйы фæзынд Иоанн, аргъуыдта донæй æмæ амьдта, зæгъгæ, цæмæй тæригъæдтæ хатыргонд уой, уый тыххæй сыл хъæуы æрфæсмон кæнын æмæ аргъуыд райсын.

5 Цыдысты йæм æппæт иудейæг бæстæйы адæм æмæ æппæт иерусалимæгтæ, æргом кодтой сæ тæригъæдтæ, æмæ сыл Иоанн аргъуыдта Иорданы цаугæдоны.

6 Иоанн дардта теуайы хъуынаей дарæс, йæ астауыл та уыди гæрзæй рон; хордта мæтыхтæ æмæ хъæддаг мыд.

7 Адæмæн дзырдта: «Мæ фæдыл æрбацауы мæнæй Тыхджындæр. Æз æргуыбыр кæнон æмæ Йын Йæ дзабыры бос райхалон, уый акаг дæр нæ дæн.

8 Æз сымахыл донæй аргъуыдтон, Уый та уыл аргъаудзæни Сыгъдæг Удаей».

Иоанн саргъуыдта Йесойыл

9 Уыцы рæстæг Йесо æрцыди галилейæг Назаретæй, æмæ Йыл Иоанн саргъуыдта Иорданы цаугæдоны.

10 Йесо донæй куы рацæйхызт, уæд уайтæккæ федта, арвы дуар куыд фегом, уый, æмæ Хуыцауы Уды бæлонау Уымæ æрцæйцаугæ.

11 Æмæ уæларвтæй æрыхъуысты хъæлæс: «Ды Мæ уарзон Фырт дæ, Æз Дæуыл аудын».

Хæйрæг къахы Йесойы

12 Уыйадыл Сыгъдæг Уд Йесойы акодта æдзæрæг бæстæмæ.

13 Æдзæрæг бæстæйы Йесо фæци дыууиссæдз боны, æмæ Йæ къахта хæйрæг. Йесо уыди сырдыг æхсæн, зæдтæ Йын лæггад кодтой.

Йесо хъусын кæны фарны уац

14 Иоанны куы æрцахстой, уæд Йесо æрцыди Галилеймæ æмæ хъусын кодта Хуыцауы фарны уац:

15 «Æрцыд афон æмæ æрхæстæг Хуыцауы Паддзахад! Æрфæсмон кæнут уæ тæригъæдтыл æмæ æууæндут фарны уацыл».

---

^{1:2} Мф. 11:10; Лк. 7:27. ^{1:3} Мф. 3:3; Лк. 3:4; Ин. 1:23. ^{1:4} Мф. 3:1; Лк. 3:3; Ин. 1:31. ^{1:6} Мф. 3:4. ^{1:7} Лк. 3:16; Ин. 1:27. ^{1:8} Ап. хь. 1:5; 2:4; 1 Кор. 12:13. ^{1:9} Мф. 3:13; Лк. 3:21. ^{1:10} Мф. 3:16; Лк. 3:21; Ин. 1:32. ^{1:12} Мф. 4:1; Лк. 4:1. ^{1:14} Мф. 4:12; Лк. 4:14; Ин. 4:43. ^{1:15} Мф. 4:17.

Фыццаг ахуыргæнинагтæ

16 Йесо Галилейы денджызы былгæрæтты куы фæцæйщыди, уæд федта Симоны йе 'фсымæр Андреимæ. Уыдон сæ хызтæ æппæрстой денджызмæ, уымæн æмæ кæсаг-ахсджытæ уыдысты.

17 Йесо сын загъта: «Рацæут Мæ фæдыл, æмæ уæ скæндзынæн адæм-ахсджытæ».

18 Уыдон уайтæккæ ныууагътой сæ хызтæ æмæ ацыдысты Йæ фæдыл.

19 Йесо уырдыгæй иуцасдæр куы ауад, уæд федта Зеведейы фырт Иаковы йе 'фсымæр Иоаннимæ сæ хызтæ бæлæггы æмпъузгæйæ.

20 Йесо сæм уайтæккæ басидт. Уыдон сæ фыд Зеведейы æмæ æххуырт кусджыты ныууагътой бæлæггы æмæ ацыдысты Йæ фæдыл.

Хæйрæджджын сдзæбæх синагогæйы

21 Æрцыдысты Капернауммæ. Куыддæр сабат ралæууыд, афтæ Йесо бацыди синагогæмæ æмæ ахуыр кодта адæмы.

22 Æмæ сæ дисы æфтыдта Йæ ахуырад, уымæн æмæ сын амыдта динамонджытау нæ, фæлæ барджынæй.

23 Сæ синагогæйы уыди хæйрæджджын адæймаг. Уый ныхъæр кодта:

24 «Цы Дæ хъæуы махæй, Назаретаг Йесо? Ды нæ фесафынмæ æрцыдтæ! Æз зонын, Чи дæ, уый — Ды Хуыцауы Сыгъдæг дæ».

25 Йесо æнæзæгъинагæн бардзырд радта: «Банцай æмæ дзы рацу».

26 Æнæзæгъинаг ныууыгъта уыцы адæймаджы, ныхъхъæр кодта æмæ дзы рацыд.

27 Æппæт адæм дæр дисы бафтыдысты æмæ кæрæдзи фарстой: «Уый цы уа? Уый цавæр ног ахуырад у? Барджынæй куы дзуры. Æнæзæгъинагтæн дæр дæтты бардзырд, æмæ кæсынц Йæ комæ».

28 Æппæт Галилейыл уайтагъд айхъуыст Йесойы кой.

*Йесо сдзæбæх кодта**Петры усы мады æмæ иннæгты*

29 Уыйадыл рацыдысты синагогæйæ. Æмæ Йесо Иаков æмæ Иоаннимæ бацыди Симон æмæ Андрейы хæдзармæ.

30 Симоны усы мад тæвднизæй сади. Æмæ сылгоймаджы тыххæй уайтæккæ загътой Йесойæн.

31 Йесо йæм бацыди, рахæцыдын йæ къухыл æмæ йæ сыстын кодта. Сылгоймагæн æрхауд йæ тæвд, æмæ сын райдыдта кæстæриуæг кæнын.

32 Хур куы аныгуылд æмæ куы баизæр, уæд Æм хæссын райдыдтой æппæт рынчынты æмæ хæйрæджджынты.

33 Æмæ æгас сахар æрæмбырд дуары цурмæ.

34 Йесо сдзæбæх кодта, алыхуызон низтæй чи сади, бирæ ахæмты, æмæ адæмæй расырда бирæ дæлимонтæ. Дæлимонтæн нæ лæвæрдта

^{1:16} Мф. 4:18. ^{1:21} Мф. 4:13; Лк. 4:31. ^{1:22} Мф. 7:28; Лк. 4:32. ^{1:23} Лк. 4:33.

^{1:24} Мф. 8:29; Иак. 2:19. ^{1:29} Мф. 8:14; Лк. 4:38. ^{1:32} Мф. 8:16; Лк. 4:40.

дзурыны бар, уымæн æмæ Йæ зонгæ кодтой.

Йесо хъусын кæны фарны уац

35 Сæударæй Йесо сыстад æмæ рацыд, араст хибар ранмæ æмæ уым куывта.

36 Симон йе 'мбæлттимæ ацыди Йæ агурæг.

37 Æмæ Йæ куы ссардтой, уæд Ын загътой: «Адæм иууылдæр Дæу агурынц».

38 Йесо сын загъта: «Цом хæстæг хъæутæ æмæ сахартæм, æмæ уым дæр хъусын кæнон фарны уац, уымæн æмæ Æз уый тыххæй æрцыдтæн».

39 Æмæ æппæт Галилейы синагогæты хъусын кодта фарны уац, адæмæй сырдадæлимонтæ.

Хъотырджын сдзæбæх

40 Йесомæ æрцыди хъотырджын, Йæ разы æрхауди зонгуытыл æмæ Йын лæгъстæ кодта: «Кæд Дæ фæнды, уæд Дæ бон у, æмæ мæ ссыгъдæг кæнай».

41 Йесо йын фæтæригъæд кодта, Йæ къух радардта, бандзæвыдыл æмæ йын загъта: «Фæнды Мæ, ссыгъдæг у».

42 Хъотыр æй уыйадыл ныуагъта, æмæ ссыгъдæг.

43 Уыйадыл æй Йесо уырдыгæй арвыста. Карз ын бафæдзæхста:

44 «Хъусыс, макæмæн мацы зæгъ, фæлæ ацу, дæхи фенын кæн сауджынæн, æмæ кæй ссыгъдæг дæ, уый тыххæй æрхæсс нывонд, Моисей куыд бафæдзæхста, афтæ – кæй

сдзæбæх дæ, уымæн æвдисæйнагæн».

45 Уый та ацыд, æмæ йыл цы æрцыд, уый тыххæй дзурын райдыдта алы ран дæр. Уæд Йесойæн æргомæй сахартæм бацæуæн нал уыд, æмæ-иу баззад фæссахар, адæм кæм нæ уыд, уым. Фæлæ Йæм уæддæр цыдысты алырдыгæй.

— 2 —

Уæнгмард сдзæбæх

1 Цалдæр боны фæстæ Йесо ногæй æрцыди Капернауммæ æмæ, хæдзары кæй ис, уый айхъуыст адæмыл.

2 Уыйбæрц адæм æрæмбырд, æмæ суанг дуæртты цур дæр бынат нал уыд. Æмæ сæ Йесо ахуыр кодта.

3 Æрцыдысты Йæм уæнгмардимæ, хастой йæ цыппарæй.

4 Адæм уыйас бирæ уыдысты, æмæ Йæм рынчыны бахæссын сæ бон нæ уыд. Уæд байгом кодтой, Йесо кæм уыди, уыцы хæдзары сæр, ныххуынкъ кодтой цар æмæ дзы хуыссæныл уæнгмарды æруагътой.

5 Йесо сын федта сæ уырнын-дзинад æмæ уæнгмардæн загъта: «Мæ хъæбул, хатыр дын сты дæ тæригъæдтæ».

6 Уым бадтысты динамонджытæ цалдæрæй æмæ хинымæр дзырдтой:

7 «Уый цытæ дзуры? Хуыцауы куы фауы. Иунæг Хуыцауы йеддæмæ тæригъæдтæ хатыр кæнын кæй бон у?»

^{1:34} Мк. 3:12; Лк. 4:41; Ап. хъ. 16:17; 19:15. ^{1:38} Лк. 4:43. ^{1:40} Мф. 8:2; Лк. 5:12.

^{1:44} Мф. 8:4; Лк. 5:14. ^{2:3} Мф. 9:2; Лк. 5:18.

8 Йесо сын уйтæккæ базыдта сæ хуыдытæ, æмæ загъта: «Цæмæн афтæ хуыды кæнут?»

9 Цы æнцондæр у – зæгъын уæнгмардæн: „Хатыр дын сты дæ тæригъæдтæ“, æви: „Рабад, сис дæ хуыссæн æмæ райдай цауын“?»

10 Фæлæ сымах хъуамæ зонат, Адæймаджы Фыртæн кæй ис зæххыл тæригъæдтæ хатыр кæныны бар». Æмæ загъта уæнгмардæн:

11 «Дæумæ дзурын: рабад, сис дæ хуыссæн æмæ цу дæ хæдзармæ».

12 Уæнгмард рабадт, уйтæккæ систа йæ хуыссæн, æмæ йæ сеппæт дæр федтой рацауæгæ. Адæм иууылдæр дисы бафтыдысты, кад кодтой Хуыцауæн æмæ дзырдтой: «Ахæмæй никуыма ницы федтам».

Левий ацыди Йесоимæ

13 Йесо та ногæй рацыди денджызы былмæ. Уырдаæм Æм æрцыди бирæ адæм æмæ сæ ахуыр кодта.

14 Куы фæцæйцыди, уæд хъалонисæн бынаты бадгæ федта Алфейы фырт Левийы, æмæ йын загъта: «Рацу Мæ фæдыл». Уый сыстад æмæ ацыд Йæ фæдыл.

15 Йесо Йæ ахуыргæнинагтимæ Левийы хæдзары фынгыл куы бадти, уæд семæ уыдысты бирæ хъалонисджытæ æмæ тæригъæдджынтæ – Йесойы фæдыл бирæ ахæм адæм цыди.

16 Динамонджытæ æмæ Йæ фарисейтæ фынгыл хъалонисджытæ æмæ тæригъæдджынтимæ бадгæ куы федтой, уæд Ын Йæ ахуыргæнинагтæн дзырдтой: «Уый

хъалонисджытæ æмæ тæригъæдджынтимæ куыд хæры?»

17 Йесо уый куы фехъуыста, уæд сын загъта: «Дохтыр æнæнизты нæ, фæлæ рынчынты хъæуы. Æз æрцыдтæн рæстыты нæ, фæлæ тæригъæдджынты æрхонынмæ».

Ком дарыны тыххæй

18 Иоанны ахуыргæнинагтæ æмæ фарисейтæ ком дардтой. Уæд чидæртæ æрцыдысты Йесомæ æмæ Йын загътой: «Иоанны ахуыргæнинагтæ æмæ фарисейты ахуыргæнинагтæ ком куы дарынц, уæд Дæ ахуыргæнинагтæ та цауылнæ дарынц ком?»

19 Йесо сын загъта: «Чындзхæсджытимæ сияхсаг цалынмæ вæййы, уæдмæ ком фæдарынц, мыййаг? Сиахсаг цалынмæ семæ вæййы, уæдмæ ком нæ фæдарынц.

20 Фæлæ ралæудзæни, сияхсаджы сын куы байсой, уыцы афон, æмæ уæд дардысты ком.

21 Ног хъуымацæй зæронд дарæсыл ничи æвæры æмпрузæн, науæд æмпрузæн ратондзæн дарæсæй – ног ратондзæн зæрондæй, æмæ скъуыд фестырдар уызæн.

22 Ногдыгъд сæн дæр зæронд лалымты ничи ныккæны, науæд ногдыгъд сæн арæмудздзæни зæронд лалымтæ, æмæ сæн дæр акæлдзæни, лалымтæ дæр фесæфдысты. Ногдыгъд сæн ног лалымты ныккæнын хъæуы».

Йесо æмæ сабат

23 Йесо сабаты фæцæйцыд æфсирджын хуымты. Йæ ахуыргæ-

^{2:8} Ин. 2:24; 6:64. ^{2:9} Мф. 9:5; Лк. 5:23. ^{2:14} Мф. 9:9; Лк. 5:27. ^{2:17} Мф. 9:13; Лк. 5:32; 1 Тим. 1:15. ^{2:18} Мф. 9:14; Лк. 5:33. ^{2:21} Мф. 9:16; Лк. 5:36.

нинагтæ фæндагыл райдыдтой æфсиртæ тонын.

24 Æмæ Йын фарисейтæ загътой: «Кæс-ма! Сабаты цы нæ фæччы, уый цæмæн кæнынц?»

25 Йесо сын дзуапп радта: «Давид йе 'мбæлттимæ куы сыстонг æмæ сæм хойраг куы нæ уыд, уæд цы бакодта, уый тыххæй нæ кастыстут, æви?»

26 Авиафар алчер куы уыд, уыцы рæстæг Давид бацыди Хуыцауы хæдзармæ æмæ бахордта, æрмæст сауджынтæн хæрын кæй æмбæлд, уыцы нывонд дзултæ, æмæ ма дзы йе 'мбæлттæн дæр радта».

27 Йесо ма сын загъта: «Сабат адæймагæн у, адæймаджы сабатæн не сфæлдыстæуыд.

28 Уымæ гæстæ Адæймаджы Фырт сабатæн дæр хицау у».

— 3 —

Цæнкуыл сдзæбæх

1 Йесо ногæй бацыди синагогæмæ. Уыди дзы, йæ къух хуыскъ кæмæн уыд, ахæм адæймаг.

2 Йесомæ сæ цæст дардтой, кæд æй сабаты сдзæбæх кæнид, зæгъгæ, цæмæй Йæ фæзылын кæной.

3 Йæ къух хуыскъ кæмæн уыди, уыцы адæймагæн Йесо загъта: «Раццу адæмы размæ».

4 Æмæ сæ бафарста: «Сабаты хорз кæнын æмбæлы æви æвзæр? Уд фервæзын кæнын æви йæ фесафын?» Æмæ ницы дзырдтой.

5 Йесо съл тызмæгæй ахаста Йæ цæст, сæ зæрдæтæ кæй ныддур сты,

ууыл хъыг кæнгæйæ. Æмæ загъта цæнкуылæн: «Радар-ма дæ къух». Уый радардта йæ къух, æмæ йын сдзæбæх.

6 Фарисейтæ рацыдысты, æмæ уыйадыл Ироды фарсдарджытимæ уынаффæ кæнын райдыдтой, Йесо-йы цы амалæй амарой, ууыл.

Адæм цауыныц Йесойы фæдыл

7 Йесо Йæ ахуыргæнинагтимæ араст денджызмæ. Йæ фæдыл бирæ адæм ацыди Галилейæ, Иудейæйæ,

8 Иерусалимæй, Идумейæ, Иорданы фаллаг фарсæй, Тир æмæ Сидоны алфамбылайæ — æрцыд Æм бирæ адæм, цы хъуыддæгтæ аразы, уыдоны тыххæй куы фехъуыстой, уæд.

9 Æмæ Йæ ахуыргæнинагтæн бафæдзæхста бæлæгъ Ын цæттæйæ дарын, утæппæт адæм Æй куыд нæ ныцъыист кæной, афтæ.

10 Уымæн æмæ Йесо сдзæбæх кодта бирæты, æмæ Йыл æппæт рынчынтæ æппæрстой сæхи, цæмæй Йыл бандзæвой.

11 Æнæзæгъйнагтæ-иу Æй куы федтой, уæд-иу Йæ разы сæхи æппæрстой дæлгоммæ, æмæ хъæр кодтой: «Ды Хуыцауы Фырт дæ!»

12 Фæлæ-иу сын Йесо бардзырд радта, цæмæй ма дзурой, Чи у, уый тыххæй.

Дыууадæс апостолы

13 Уый фæстæ Йесо ссыди хохмæ æмæ басидти, Йæхи кæй фæндыд, уыдонмæ. Æмæ Йæм æрбацыдысты.

^{2:23} Мф. 12:1; Лк. 6:1. ^{2:26} Мф. 12:4; Лк. 6:4. ^{3:1} Мф. 12:9; Лк. 6:6. ^{3:6} Ин. 10:39.

^{3:7} Мф. 4:25. ^{3:11} Мф. 16:16.

14 Сæ дыууадæсы дæр сæвæрдта апостолтæй, цæмæй уой Йемæ, æрвита сæ Хуыцауы ныхас хъусын кæнынмæ,

15 Уа сæм адæмæй дæлимонтæ сурыны тых.

16 Сæвæрдта Симоны æмæ йæ схуыдта Петр;

17 Зеведейы фырт Иаковы æмæ уый æфсымæр Иоанны, æмæ сæ схуыдта Воанергес (ома, Æрвнæрды фырттæ);

18 Андрейы, Филиппы, Варфоломейы, Матфейы, Фомайы, Алфейы фырт Иаковы, Фаддейы, Симон Кананиты

19 Æмæ Йесойыл гадзрахатæй рацæуæг Иудæ Искариоты.

Кæй хъаруйæ сырдауы дæлимонты

20 Йесо бацыд хæдзармæ. Уый-бæрц адæм та æрæмбырд, æмæ Йесойæн Йæ ахуыргæнинæгтимæ бахæрыны фадат дæр нал уыди.

21 Йæ хæстæджытæ уыдæттæ куы фехъуыстой, уæд Æм ацыдысты æркæнынмæ, уымæн æмæ айхъуыст, Йæ зонд фæцыди, зæгъгæ.

22 Иерусалимæй æрцæуæг дин-амонджытæ дзырдтой, веелзевулы дæлбар у, зæгъгæ, æмæ дæлимонты суры дæлимонты æлдары хъаруйæ.

23 Йесо сæм басидт æмæ сын райдыдта фæсномыг ныхæстæй дзурын: «Хæйрæг йæхæдæг йæхи куыд хъуамæ расура?»

24 Паддзахад куы ныддихтæ уа æмæ йæ адæм кæрæдзи ныхмæ

куы фæуой, уæд уыцы паддзахад нæ фæлæудзæн.

25 Хæдзар дæр куы ныддихтæ уа æмæ хæдзаронтæ кæрæдзи ныхмæ куы фæуой, уæд уыцы хæдзар дæр нæ фæлæудзæн.

26 Уæдæ кæд хæйрæг йæхи ныхмæ тох кæны, уæд æрцыд йæ кæрон.

27 Никæй бон бауыдзæн тыхджыны хæдзармæ бацæуын æмæ йын йæ дзауматæ рахæссин, раздæр уал тыхджыны куы нæ сбæтта, уæд. Æрмæст ын уæд фæкъахдзæн йæ хæдзар.

28 Æцæг уын зæгъын: адæмæн хатыргонд уыдзысты æппæт тæригъæдтæ æмæ алы хуызы фауæнтæ,

29 Фæлæ Сыгъдæг Уды чи рафæуа, уымæн мыггагмæ дæр нæ уыдзæни хатыр – уыцы тæригъæды тыххæй азымджын уыдзæни мыггагмæ».

30 Йесо афтæ уый тыххæй загъта, æмæ Дзы дзырдтой, æнæзæгъинаджы дæлбар у, зæгъгæ.

Йесойы Мад æмæ æфсымæртæ

31 Æрцыдысты Йесойы Мад æмæ æфсымæртæ. Лæууыдысты æдде æмæ Йæм фæдзурын кодтой.

32 Йæ алыварс бирæ адæм бадти. Йесойæн загътой: «Дæ Мад, Дæ 'фсымæртæ, Дæ хотæ лæууынц æдде æмæ Дæ агурынц».

33 Йесо сын дзуапп радта: «Чисты Мæ мад æмæ Мæ 'фсымæртæ?»

34 Æмæ, Йæ алыварс баджытыл Йæ цæст ахæсгæйæ, загъта: «Мæнæ Мæ мад æмæ Мæ 'фсымæртæ.

^{3:14} Мф. 10:1; Лк. 9:1. ^{3:16} Мф. 16:18. ^{3:21} Ин. 10:20. ^{3:22} Мф. 9:34; Лк. 11:15.

^{3:24} Мф. 12:25; Лк. 11:17. ^{3:28} Мф. 12:31; Лк. 12:10; 1 Ин. 5:16; Дзут. 10:26.

^{3:31} Мф. 12:46; Лк. 8:19.

35 Уымæн æмæ Хуыцауы фæндон чи æххæст кæны, уый у Ме 'фсымæр, Мæ хо æмæ Мæ мад».

— 4 —

Фæсномыг ныхас таугæджы тыххæй

1 Йесо ногæй амонын райдыдта денджызы былыл. Уыйас бирæ адæм æрæмбырд, æмæ Уый бахызти бæлæгъмæ æмæ дзы æрбадт; адæм та иууылдæр денджызы былгæрон уыдысты.

2 Бирæ сын амыдта фæсномыг ныхæстæй æмæ сæ ахуыр кодта:

3 «Байхъусут: мæнæ тауæг рацыди тауынмæ.

4 Таугæ-тауын иугай нæмгуытæ æрхаудысты фæндаггæрон, æртахтысты мæргътæ æмæ сæ рауыгътой.

5 Иуæй-иутæ дзы æрхаудысты, сыджыт бирæ кæм нæ уыд, ахæм дурджын ран, æмæ уайтагъд сæвзæрдысты, уымæн æмæ зæхх арф нæ уыд.

6 Æмæ хур куы скаст, уæд сæ басыгъта æмæ бахус сты, уымæн æмæ сын уидаг нæ уыд.

7 Иуæй-иутæ дзы æрхаудысты сындзыты æхсæн, сындзытæ сзæдысты, ныххурх сæ кодтой, æмæ нæмгуытæ тыллæг нæ радтой.

8 Иуæй-иутæ та дзы æрхаудысты бæзнаг мæрыл, схæцыдысты сæхиуыл, сырæзыдысты æмæ радтой: иу — дæс æмæ ссæдз хатты, иннæ — æртиссæдз хатты, æртыккаг — фондзыссæдз хатты фылдæр тыллæг».

9 Æмæ сын ноджы загъта: «Хъустæ кæуыл ис, уый хъусæд!»

10 Адæм куы ацыдысты, уæд дыуадæс ахуыргæнинаджы, стæй ма уым чи баззади, уыдон дæр Æй фæсномыг ныхæсты тыххæй бафарстой.

11 Йесо сын загъта: «Сымахæн Хуыцауы Паддзахады сусæгдзинад зонын лæвæрд у, уыдонæн та, æддагæттæн, æппæт дæр фæсномыг ныхæстæй амындауы,

12 Цæмæй „цæстæй кæсой, фæлæ ма уыной, хъусæй хъусой, фæлæ ма æмбарой, æмæ ма раздæхой Хуыцаумæ æмæ сын барст ма уой сæ тæригъæдтæ“».

13 Загъта ма сын: «Ацы фæсномыг ныхас не 'мбарут, æви? Уæд иннæ фæсномыг ныхæстæ та куыд бамбардзыстут?

14 Тауæг ныхас тауы.

15 Мæнæ фæндаггæрон чи æрхауд, уыдон: куыддæр ныхас фехъусынц, афтæ æрцæуы хæйрæг æмæ сын ахæссы сæ зæрдæйы тыд ныхас.

16 Мæнæ дурджын ран кæй байтыдæуыд, уыдон дæр: ныхас куы фехъусынц, уæд æй уыйадыл цингæнгæ айсынц сæ зæрдæмæ,

17 Фæлæ æнæуидаг сты æмæ бирæ нæ бафæразынц. Тыхст рæстæг куы ралæууы, кæнæ Хуыцауы ныхасы тыххæй æфхæрын куы райдайынц, уæд уайтагъд ныуадзынц сæ уырнындынад.

18 Иннæтæ та сты, сындзыты æхсæн кæй байтыдæуыд, уыдон: ныхас фехъусынц,

^{4:1} Мф. 13:1; Лк. 8:4. ^{4:11} Мф. 11:25; 16:17; 1 Кор. 2:10. ^{4:12} Мф. 13:14; Лк. 8:10; Ин. 12:40. ^{4:14} Мф. 13:18; Лк. 8:11. ^{4:16} Ин. 5:35.

19 Фæлæ сын зæххон царды мæт, мулчы бæллиц æмæ æндæр мондæгтæ бацахсынц сæ зæрдæ, ныххурх кæнынц ныхас, æмæ пайда нæ ратты.

20 Мæнæ бæзнаг мæрыл кæй байтыдæуыд, уыдон дæр: фехъусынц ныхас æмæ йæ айсынц сæ зæрдæмæ; æмæ сæ иу ратты дæс æмæ ссæдз хатты, иннæ – æрти-ссæдз хатты, аннæ та – фондзы-ссæдз хатты фылдæр пайда».

Фæсномыг ныхас цырагъы тыххæй

21 Йесо сын загъта: «Цырагъ агъуыстмæ уый тыххæй, мыййаг, бахæссынц, цæмæй йæ дурыны кæнæ сынтæджы бын бавæрой? Цырагъ-дарæныл æй нæ сæвæрынц, æви?

22 Цы нæ раргом уа, ахæм сусæггаг нæй, æмæ цы нæ рахъæр уа, ахæм сусæгдзинад нæ вæййы.

23 Хъустæ кæуыл ис, уый хъусæд!»

24 Æмæ сын загъта: «Цы хъусут, ууыл-иу ахъуыды кæнут. Цы барæнæй барут, ахæмæй сымахæн дæр сбарстæуыдзæн æмæ ма уын ноджыдæр рардæуыдзæн.

25 Уымæн æмæ кæмæ ис, уымæн рардæуыдзæн; кæмæ нæй, уымæй та ист æрцæудзæн, цы йæм ис, уый дæр».

Фæсномыг ныхас

тауинаг æмæ æвзарты тыххæй

26 Йесо загъта: «Уæларвон Паддзахад ахæм у. Адæймаг зæххы байтауы йæ тауинаг,

27 Æхсæвыгон вæййы фынаей, бонæй та сысты; уæдмæ мыггаг суа-

дзы æвзар æмæ рæзы. Куыд рæзы, уый та адæймаг нæ зоны.

28 Уымæн æмæ зæхх йæхæдæг ратты тыллæг: фыццаг æвзар, стæй æфсир, уый фæстæ та – нарст нæмыг æфсирыл.

29 Æмæ хуым куы фæбур вæййы, уæд адæймаг уайтагъд рауадзы йе 'хсырф, уымæн æмæ ралаууыд кæрдыны афон».

Фæсномыг ныхас

хъыцъыйы нæмыджы тыххæй

30 Йесо дарддæр дзырдта: «Цæуыл абарæм Хуыцауы Паддзахад? Кæнæ йæ цавæр фæсномыг ныхасæй равдисæм?

31 Уый хъыцъыйы нæмыгау у. Таугæ йæ куы фæкæнынц, уæд зæххыл цы мыггæгтæ ис, æппæт уыдонæн сæ къаддæр вæййы.

32 Фæлæ йæ куы байтауынц, уæд сзайы æмæ цæхæрадоны æппæт зайæгойтæй дæр фæбæрзонддæр вæййы, рауадзы стыр къалиутæ, æмæ йæ ауоны уæларвон мæргътæн сæ бон вæййы ахстæттæ аразын».

33 Ахæм фæсномыг ныхæстæй сын Йесо амыдта бирæ, сæ бон бамбарын пас уыд, уыйас.

34 Æнæ фæсномыг ныхасæй сын ницы дзырдта, Йæ ахуыргæнинæгтæн та хибарæй æмбарын кодта æппæт дæр.

Уад байхъуыста Йесомæ

35 Уыцы бон изæрæй Йесо Йæ ахуыргæнинæгтæн загъта: «Ахизæм денджызы фаллаг фарсмæ».

^{4:21} Мф. 5:15; Лк. 8:16. ^{4:22} Мф. 10:26; Лк. 8:17; 12:2. ^{4:24} Мф. 7:2; Лк. 6:38.

^{4:25} Мф. 13:12; 25:29; Лк. 8:18; 19:26. ^{4:30} Мф. 13:31; Лк. 13:18. ^{4:33} Мф. 13:34.

^{4:35} Мф. 8:23; Лк. 8:22.

36 Ахуыргæнинæгтæ ауагътой адæмы æмæ, Йесо цы бæлæггы уыди, уым араст сты Йемæ. Йесоимæ ма рацыд æндæр бæлæггтæ дæр.

37 Сыстади тыхджын уад, уылантæ бæлæггыл афтæ тынг цавтой сæхи, æмæ бæлæгг фæцæйдзаг кодта донæй.

38 Йесо та фæстаг къуымы кодта фынæй, Йæ сæр базыл æрæвæргæйæ. Райхъал Æй кодтой æмæ Йын загътой: «Ахуыргæнæг, сæфгæ кæй кæнæм, уый Дæм нæ хъары, æви?»

39 Йесо сыстади, бардзырд радта уадæн æмæ загъта денджызæн: «Банцай, ныссабыр у». Уад банцад, æмæ бæстæ ныссабыр.

40 Йесо Йæ ахуыргæнинæгтæн загъта: «Цæмæн афтæ тæппуд стуг? Нырма дæр уæм уырнындынад нæма ис?»

41 Уыдон тынг фæтарстысты, æмæ карæдзийæн дзырдтой: «Уый Чи уа, уад æмæ денджыз Кæй комæ кæсынц?»

— 5 —

Йесо сдзæбæх кодта хæйрæджджыны

1 Бахæцца сты денджызы иннæ фарсмæ, Гадарæйы бæстæмæ.

2 Йесо бæлæггæй куыддæр рахызт, афтæ зæппæдзтæй Йæ размæ рацыди хæйрæджджын лæг.

3 Уый царди зæппæдзты. Суанг æй рæхыстæй сбæттын дæр ничиуал фæрæзта —

4 Бирæ хæттыты-иу баст æрцыди хъадамантæ æмæ рæхыстæй,

фæлæ-иу арæдывта йæ рæхыстæ æмæ-иу ныссаста йæ хъадамантæ. Уый басæттыны хъару никамæ уыд.

5 Иудадзыг, æхсæвæй-бонæй, хъæр кодта зæппæдзты æмæ хæхты, йæхи хоста дуртыл.

6 Йесойы дардмæ куы ауыдта, уад Æм æрбазгъордта, æрзоныгыл

7 Æмæ ныхъхъæр кодта: «Цы Дæ хъæуы мæнæй, Йесо, Дунедарæг Хуыцауы Фырт? Хуыцауы хатыр бакæн, хъизæмарæй мæ ма мар!»

8 Уымæн æмæ йын Йесо афтæ загъта: «Æнæзæггынаг, рацу ацы адæймагæй».

9 Йесо йæ бафарста: «Дæ ном куыд у?» Уый Йын загъта: «Мæ ном — легион, уымæн æмæ мах бирæ стæм».

10 Æмæ лæггстæ кодта Йесо-йæн, цæмæй сæ уыцы бæстæйæ ма арвита.

11 Уым уæлхох хызти хуыты стыр дзуг,

12 Æмæ дæлимонтæ куырдытой Йесойæ: «Хуытæм нæ барвит, цæмæй сæ мидæг бацæуæм».

13 Йесо сын бар радта. Æнæзæггынагтæ рацыдысты уыцы лæгæй, æмæ бацыдысты хуыты. Æмæ уыцы дзуг (уыдаид дзы иу дыууæ минны бæрц) къардиуæй денджызмæ фехста йæхи, æмæ фæдæлдон.

14 Хуыгæстæ азгъордтой, æмæ хабар радзырдтой сахар æмæ хъæуты. Æмæ цы æрцыд, уый фенынмæ рацыдысты адæм.

15 Æрбацыдысты Йесомæ, æмæ дæлимонты легион кæй мидæг уыд, уыцы хæйрæджджыны фæдтой йæ дарæсы бадгæ, йæ зонд

^{5:1} Мф. 8:28; Лк. 8:26.

йæхимæ уыд, афтæмæй. Æмæ старстысты.

16 Цы æрцыд, уый фенæг адæм сын ракодтой хæйрæдджыны æмæ хуыты хабар.

17 Уæд Йесомæ райдыдтой хатын, цæмæй ацæуа сæ зæххæй.

18 Йесо бæлæгъмæ куы бацæйхызт, уæд Дзы раздæры хæйрæдджын куырда, цæмæй йæ уадза Йемæ.

19 Фæлæ Йесо не сразы æмæ йын загъта: «Ацу дæ хæдзармæ æмæ дæ бинонтæн радзур, Хуыцау дын цы сарæзта æмæ дæм Йæ хорзæх куыд равдыста, уый тыххæй».

20 Уый ацыд, æмæ Дæссахары райдыдта дзурын, Йесо йын цы сарæзта, уый тыххæй. Æмæ иууылдæр дисы æфтыдысты.

Чызг райгас, сылгоймаг сдзæбæх

21 Йесо бæлæгъы денджызы иннæ фарсмæ куы æрбаздæхт, уæд Æм æрæмбырд бирæ адæм. Денджызы былгæрон ма куы уыд,

22 Уæд Æм æрцыди синагогæйы хицæуттæй иу, йæ ном Иаир. Йесойы куы федта, уæд Ын Йæ къæхтæм йæхи æрæппæрста,

23 Æмæ Йын тынг лæгъстæ кодта: «Мæ чызг мæлгæ кæны; æрцу æмæ йыл æрæвæр Дæ къухтæ, цæмæй сдзæбæх уа æмæ цæра».

24 Йесо араст йемæ. Йæ фæдыл цыди бирæ адæм, æмæ Йæ цыист кодтой.

25 Иу сылгоймагæн дыууадæс азы дæргы йæ туг цæуынæй не ’нцад.

26 Бирæ дохтыртæ йын бирæ хызæмар бавзарын кодтой, цы-

дæриддæр æм уыди, уый иууылдæр бахардз кодта, фæлæ йын ницы феххуыс – æрцыди фылдæр уавæрмæ.

27 Йесойы тыххæй куы феххуыста, уæд чъылдымырдыгæй æрбацыд адæмы æхсæнты æмæ Йын бандзæвыд Йæ дарæсыл.

28 Уымæн æмæ хинымæр дзырдта: «Æрмæст Йæ дарæсыл Ын куы бандзæвон, уæд дæр сдзæбæх уыдзынæн».

29 Туг уайтæккæ банцад йæ цæуынæй, æмæ сылгоймаг буарæй банкъардта, йæ низæй кæй сдзæбæх, уый.

30 Тых Дзы кæй рацыд, уый Йесо уыйадыл банкъардта, разылд адæммæ æмæ загъта: «Чи бандзæвыд Мæ дарæсыл?»

31 Йæ ахуыргæнинæгтæ Йын загътой: «Адæм Дæ куыд цыист кæнынц, уый уыныс, уæддæр ма фæрсыс: „Чи Мыл бандзæвыд?“»

32 Фæлæ Йыл чи бандзæвыд, уыцы сылгоймаджы феныны тыххæй Йесо адæмыл хаста Йæ цæст.

33 Сылгоймаг та, цы йыл æрцыд, уый зонгæйæ, тæрсгæ-ризгæйæ бацыд Йесомæ, Йæ къæхтæм æрæппæрста йæхи, æмæ Йын æппæт дæр радзырдта, куыд уыд, афтæ.

34 Йесо йын загъта: «Мæ чызг, дæ уырнындынад дæ фервæзын кодта. Цу фарнимæ æмæ æнæниз у».

35 Йесо Йæ ныхас нæма фæци, афтæ синагогæйы хицаумæ æрцыдысты йæ хæдзарæй, æмæ йын загътой: «Дæ чызг амард. Ахуыргæнæджы ма цы фæлмæцын кæныс?»

36 Фæлæ Йесо, уыцы ныхæстæ ницæмæ даргæйæ, синагогæйы хицауæн загъта: «Ма тæрс, æрмæст æууæнд».

37 Петр, Иаков æмæ Иаковы æфсымæр Иоанны йеддæмæ Йесо никæй бауагъта Йемæ ацæуын.

38 Æрцыдысты синагогæйы хицауы хæдзармæ. Йесо адæмы федта тыхстæй, кæугæйæ, сæ хæлæсы-дзаг дзыназгæйæ.

39 Бацыди мидæмæ æмæ сын загъта: «Цы стыхыстут æмæ цæуыл кæут? Саби мард нæу, фынаей у».

40 Æмæ Йыл худтысты. Фæлæ Йесо сеппæты дæр рарвыста æддæмæ, Йемæ райста сабийы фыд æмæ мады, стæй Йе 'мбæлццæтты, æмæ бацыди, саби кæм уыд, уырдаем.

41 Ныххæцыд сабийæн йæ къухыл, æмæ йын загъта: «Талита, кум». Ома: «Чызгай, дæумæ дзурын, рабад».

42 Чызг уайтæккæ рабадт æмæ райдыдта цæуын. Цыдаид ыл иу дыууадæс азы. Сеппæт дæр стыр дисы бафтыдысты.

43 Фæлæ сын Йесо тынг бафæдзæхста, уый тыххæй мачи базонæд, зæгъгæ. Стæй ма сын загъта, цæмæй чызгæн раттой хæринаг.

— 6 —

Назареты синагогæйы

1 Йесо уырдыгæй араст Йæ ахуыргæнинагтимæ æмæ æрцыд Йæ сахармæ.

2 Сабат куы ралæууыд, уæд райдыдта амонын синагогæйы, æмæ

Йæм цы бирæ адæм хъуыста, уыдон дисы æфтыдысты æмæ дзырдтой: «Æппæт адæттæ Йын кæцæй сты? Уагæр Ын цавæр зонд рардæуыд, æмæ ахæм диссæгтæ аразын Йæ бон куыд у?»

3 Ай хæддæсны нæу, мыййаг, Мариаы фырт, Иаковы, Иосифы, Иудæйы æмæ Симоны æфсымæр? Йæ хотæ дæр ам, не 'хсæн, не сты, æви?» Æмæ Йыл не 'ууæндыдысты.

4 Йесо сын загъта: «Пехуымпар йæ фыдыбæстæ, йæ хæстæджытæ æмæ йæ хæдзарæй дарддæр æгад никуы вæййы».

5 Æмæ уым иу диссаг саразын дæр Йæ бон нæ уыд; æрмæст Йæ къухтæ æрæвæрдта цалдæр рынчыныл æмæ сæ сдзæбæх кодта.

6 Дисы Йæ æфтыдта се 'нæуырнындзинад. Уый фæстæ зылди хæстæг хъæутыл æмæ ахуыр кодта адæмы.

Дыууадæс ахуыргæнинаджы

7 Йесо басидт Йæ дыууадæс ахуыргæнинагмæ, арвыста сæ дыгæйттæй, æмæ сын радта тых, цæмæй сæ бар цæуа æнæзæгъинагтыл.

8 Æмæ сын бафæдзæхста: «Лæдзæг йеддæмæ фæндагмæ уемæ мацы райсут — нæдæр хойраг, нæдæр хордзен, нæдæр æхца уæ роны.

9 Фæлæ дзабыртæ дарын уæ бон у, æрмæст-иу уæ уæлæ дыгай хæдæттæ ма скæнут».

10 Загъта ма сын: «Цы хæдзармæ-иу бацæуат, уым-иу баззайут, цалынмæ уырдыгæй рацæуат, уæдмæ.

^{6:1} Мф. 13:54; Лк. 4:16. ^{6:2} Мф. 7:28; Мк. 1:27. ^{6:3} Лк. 4:22; Ин. 6:42. ^{6:4} Мф. 13:57; Лк. 4:24; Ин. 4:44. ^{6:6} Мф. 9:35. ^{6:7} Мф. 10:1; Лк. 9:1.

11 Кæм уæ не суазæг кæной æмæ уæм кæм нæ байхъусой, уырдыгæй куы рацауат, уæд та-иу ацæгъдут уæ къæхты рыг – аххосджын кæй сты, уымæн æвдисæйнагæн. [Æцæг уын зæгъын: Содом æмæ Гоморраейæн тæрхоны бон уыцы сахарæй æнцондæр уыздæн.]»

12 Ахуыргæнинагтæ ацыдысты æмæ адæмæн дзырдтой, цæмæй æрфæсмон кæной сæ тæригъæдтыл.

13 Адæмæй-иу расырдытой бирæ дæлимонты, бирæ рынчынты сæрс-той зетийæ æмæ сæ дзæбæх кодтой.

Аргъауæг Иоанны мæлæт

14 Паддзах Ирод фехъуыста Йёсойы тыххæй, уымæн æмæ Йæ кой айхъуыст дардыл. Иутæ дзырдтой: «Аргъауæг Иоанн райгас мæрдтæй æмæ уый тыххæй аразы диссæгтæ»;

15 Иннæтæ дзырдтой: «Уый Илиа у»; аннæтæ та дзырдтой: «Уый раздæры пехуымпарты хуызæн пехуымпар у».

16 Фæлæ Ирод, уыдæттæ фехъусгæйæ, загъта: «Æз кæй сæр акъуырдытон, уыцы Иоанн райгас».

17 Уымæн æмæ уымæй размæ Ирод арвыста Иоаннмæ, æрцахста йæ, æмæ йæ бакодта ахæстоны йе 'фсымæр Филиппы ус Иродиадæйы тыххæй. Ирод ракуырдыта Иродиадæйы,

18 Æмæ йын Иоанн дзырдта: «Де 'фсымæры усимæ цæрын дын не 'мбæлы».

19 Иродиадæ йæм мæстæй марди, фæндыд æй йæ амарын, фæлæ ницы йæ бон уыд.

20 Уымæн æмæ Ирод тарст Иоаннæй; раст æмæ сыгъдæг адæймаг кæй у, уый зыдта, æмæ йæ хъахъхæдта. Кæд-иу æй Иоанны ныхæстæ фæккъæмдзæстыг кодтой, уæддæр æм хъуыста зæрдиагæй.

21 Иродиадæйæн фæзынди фадат. Ирод йæ райгуырæн боны фæдыл йе 'лдæрттæн, æфсæддон хицауттæн æмæ Галилейы уæздæттæн скодта куывд.

22 Иродиадæйы чызг сæм бацыд æмæ кафыд. Уымæй балхæдта Ироды æмæ уызджыты зæрдæ, æмæ паддзах загъта чызгæн: «Цы дæ хъæуы, уый ракур, æмæ дын æй ратдзынæн».

23 Ирод ын расомы кодта: «Цыдæриддæр мæ ракурай, уый дын ратдзынæн, суанг мæ паддзахады æмбисы онг».

24 Чызг рацыд æмæ бафарста йæ мады: «Цы ракурон?» Уый йын загъта: «Аргъауæг Иоанны сæр».

25 Чызг уайтагъд бацыди паддзахмæ æмæ йын загъта: «Фæнды мæ, цæмæй мын гъертæккæ тæбæггы æрбахæссай Аргъауæг Иоанны сæр».

26 Паддзах æрæнкъард, фæлæ йæ сомымæ гæсгæ æмæ йемæ минасгæнджыты æфсæрмæй чызгæн «нæ» зæгъын не сфæрæзта.

27 Уайтæккæ йæ хъахъхæнджытæй иуы арвыста Иоанны сæр æрбахæссыны бардзырдимæ.

28 Хъахъхæнæг ацыд, ахæстоны Иоаннæн акъуырдыта йæ сæр, æмæ йæ тæбæггы æрбахаста чызгæн, чызг та йæ радта йæ мадмæ.

^{6:11} Мф. 10:14; Лк. 9:5; Ап. хъ. 13:51; 18:6. ^{6:13} Иак. 5:14. ^{6:14} Мф. 14:1; Лк. 9:7. ^{6:20} Мф. 21:26.

29 Иоанны ахуыргæнинæгтæ уый куы фехъуыстой, уæд æрцыдысты, йæ мард ын ахастой æмæ йæ зæппадзы бавæрдтой.

Йесо бафсæста фондз мин лæджы

30 Апостолтæ æрæмбырд сты Йесомæ æмæ Йын радзырдтой, цы сарæзтой æмæ адæмы цауыл сахуыр кодтой, æппæт уыдæттæ.

31 Йесо сын загъта: «Хибар ранмæ иунæгæй ацæут æмæ иучысыл уæ фæллад суадзут». Уымæн æмæ æрцауæг æмæ фæстæмæ здæхæг адæм уыйас бирæ уыдысты, æмæ сæ суанг хæрынмæ дæр не 'вдæлд.

32 Йесо æмæ апостолтæ иунæгæй бæлæгты араст сты хибар ранмæ.

33 Уæддæр сæ бирæтæ фелтой фæцæйцауæгæ æмæ сæ базыдтой. Уæд æппæт сахартæй азгъордтой фистæгæй æмæ сæ разæй фесты.

34 Йесо былмæ куы рахызт, уæд фелта бирæ адæм æмæ сын фæтæригъæд кодта, уымæн æмæ уыдысты æнæфыййау фыстау. Æмæ сын бирæ фæцамыдта.

35 Бонæй бирæ куы нал баззæди, уæд Йесомæ бацыдысты Йæ ахуыргæнинæгтæ æмæ Йын загътой: «Ам фæсвæд ран у, бон та фæивгъуыйы.

36 Ауадз адæмы, ацæуой хæстæг хъæутæм æмæ сæхицæн хæринаг балхæной».

37 Йесо сын дзуапп радта: «Сымах сын раттут хæринаг». Загътой Йын: «Уæд та фæцауæм æмæ дзулдзууæсæдæ динары аргъ балхæнæм, утæппæт адæмы бафсадынæн?»

38 Йесо сæ бафарста: «Цал дзулы уæм ис? Ацæут æмæ фенут». Уыдон фелтой æмæ загътой: «Фондз дзулы æмæ дыууæ кæсаджы».

39 Уæд сын бафæдзæхста æппæт адæмы дæр цъæх кæрдæгыл къордгай æрбадын кæнын.

40 Адæм æрбадтысты къордгай – фондзыссæдзгæйттæй æмæ дæс æмæ дыууиссæдзгæйттæй.

41 Йесо райста фондз дзулы æмæ дыууæ кæсаджы, скаст уæларвмæ, арфæ ракодта, асаста дзултæ æмæ сæ радта Йæ ахуыргæнинæгтæм адæмæн байуарынмæ. Дыууæ кæсаджы дæр байуæрста сеппæтыл дæр.

42 Сеппæт дæр бахордтой æмæ бафсæстысты.

43 Æмæ ма дзул æмæ кæсагæй цы баззад, уыдонæй байдзаг дыууæ дæс чыргæды.

44 Хæргæ чи кодта, уыдоны æхсæн айдагъ лæгтæ уыди фондз мины.

Йесо къахæй цауы денджызыл

45 Йесо Йæ ахуыргæнинæгты уайтагъд сбадын кодта бæлæгты æмæ сæ арвыста денджызы иннæ фарсмæ, Вифсаидæмæ; Йæхæдæг уал баззади, цалынмæ адæмы ауадза, уæдмæ.

46 Æмæ адæмы куы ауагъта, уæд хохмæ ссыди бакувынмæ.

47 Изæрдалынгты бæлæгъ бахæццæ денджызы хæдастæумæ, Йесо та иунæгæй уыди денджызы был.

48 Æмæ фелта, ахуыргæнинæгтæ бæлæгъ зынтæй кæй тардтой, уый, уымæн æмæ дымгæ дымдта

^{6:30} Лк. 9:10. ^{6:32} Мф. 14:13; Лк. 9:10. ^{6:34} Мф. 9:36. ^{6:38} Мф. 14:17; Лк. 9:13; Ин. 6:9. ^{6:46} Мф. 14:23. ^{6:47} Ин. 6:16.

сæ ныхмæ. Боныцъæхты размæ сæм Йесо денджызыл бацыди къахæй, æмæ Йæ фæндыди сæ иувæрсты аивгъуыйын.

49 Уыдон Аей денджызыл цаугæ куы федтой, уæд Ын цæстылуайæн æнхъæл уыдысты, æмæ хъæр систой.

50 Уымæн æмæ Йæ сеппæт дæр федтой æмæ фæтарстысты. Фæлæ сæм Йесо уайтæккæ сдзырдта: «Фидар фæлæуут, уый Аез дæн! Ма тæрсут».

51 Бахызт сæм бæлæгъмæ, æмæ дымгæ банцади. Уыдон стыр дисы бафтыдысты,

52 Уымæн æмæ не 'мбæрстой, дзултимæ цы диссаг сарæзтæуыд, уый; сæ зæрдæтæ æхгæд уыдысты.

Йесо Геннисареты сдзæбæх кодта рынчынты

53 Бахæцца сты денджызы иннæ фарсмæ, Геннисареты цурмæ, æмæ уым æрлæууыдысты.

54 Бæлæгъæй куы рахызтысты, уæд адæм уайтагъд базыдтой Йесойы,

55 Рæвдз æрзылдысты æппæт бæстæйыл, æмæ-иу Йесо Йæ коймæ гæсгæ кæм уыд, уырдаæм хуыссæнтыл æрхастой сæ рынчынты.

56 Кæдæмфæнды ма æрцыдаид Йесо, хъæутæм кæнæ сахартæм, рынчынты-иу æрæвæрдтой фæзты, хатыдысты Йæм, цæмæй сæ бауадза уæд та Йæ пæлæзы коцорайыл бандзæвын; æмæ-иу Ыл чидæриддæр бандзæвыд, уыдон-иу сдзæбæх сты.

— 7 —

Фыдæлты æггæдæуттæ

1 Йесомæ æрæмбырд сты фарисейтæ, стæй ма цалдæр динамонæджы, Иерусалимæй чи рацыд, ахæмтæ.

2 Йæ ахуыргæнинагтæй Йын иуæй-иуты федтой чъизи, ома, æнæхсад къухтæй, хæринаг хæргæ.

3 Фарисейтæ та, æппæт иудейтау, сæ фыдæлты æггæдæуттæ хæст сты, æмæ сæ къухтæ цалынмæ бæстон цæхсой, уæдмæ нæ хæрынц.

4 Базарæй куы æрцауынц, уæд дæр нæ хæрынц, цалынмæ сæхи цæхсой, уæдмæ. Аемæ ма хæст сты бирæ æндæр æггæдæуттыл дæр: æхсынц къустæ, дурынтæ, æгтæ æмæ бандæттæ.

5 Аемæ фарисейтæ æмæ динамонджытæ бафарстой Йесойы: «Дæ ахуыргæнинагтæ фыдæлты æггæдæуттæ гæсгæ цауылына цæрынц, чъизи къухтæй цæмæн хæрынц?»

6 Йесо сын дзуапп радта: «Цæстмæхъустæ, сымах тыххæй Исай-пехуымпар Сыггæдæг Фысты хорз загъта: „Ацы адæм Мын кад кæнынц дзыхæй, сæ зæрдæ та дард у Мæнæй».

7 Дзæггæлы Мæм кувынц; цауыл ахуыр кæнынц, уыдон адæймаджы æрхъуыдыгонд æггæдæуттæ сты“.

8 Сымах ныууагътат Хуыцауы фæдзæхст, æмæ хæст стут адæймаджы æрхъуыдыгонд æггæдæуттыл».

9 Ноджыдæр сын загъта: «Уæхи æггæдæуттæ æххæст кæнынны сæрап-

понд Хуыцауы фæдзæхст айвын хорз зонут.

10 Уымæн æмæ Моисей загъта: „Нымай дæ фыд æмæ дæ мады“, æмæ: „Йæ фыды кæнæ йæ мады æфхæрæг амæлæд“.

11 Сымах та куыд дзурут? Йæ фыдæн кæнæ йæ мадæн афтæ чи зæгъа, мæнæй цы хъуамæ айстаис, уый корбан (ома, Хуыцауæн лæвар) у, зæгъгæ,

12 Уымæн нал дæттут йæ фыдæн кæнæ йæ мадæн хорз ракаеныны бар.

13 Афтæмæй Хуыцауы ныхас баивут, иннæты дæр кæуыл ахуыр кæнут, уæ уыцы æгъдауæй. Ноджы ма аразут бирæ æндæр ахæм хъуыддæгтæ дæр».

14 Йесо ногæй басидт адæммæ æмæ сын загъта: «Байхъусут Мæм уеппæт дæр æмæ бамбарут!

15 Адæймаджы æддейæ цы бацауы, уый йæ нæ чъизи кæны, фæлæ дзы æддæмæ цы рацауы, уый йæ кæны чъизи.

16 [Хъустæ кæуыл ис, уый хъусæд!]

17 Йесо адæмы куы ныуагъта æмæ хæдзармæ куы бацыд, уæд Æй Йæ ахуыргæнинæгтæ бафарстой, цы фæсномыг ныхас загъта, уымæй.

18 Уый сын дзуапп радта: «Ау, сымах дæр афтæ æнæмбаргæ стут? Æви йæ нæ зонут, адæймаджы æддейæ цы бацауы, уый йæ кæй нæ чъизи кæны?»

19 Уымæн æмæ йæ зæрдæмæ нæ бацауы, фæлæ йæ гуыбынмæ ныфты, стæй рацауы æддæмæ». Аф-

тæмæй Йесо алы хæринагæй дæр загъта, сыгъдæг у, зæгъгæ.

20 Ноджы ма загъта: «Зæрдæйæ цы рацауы, уый чъизи кæны адæймаджы.

21 Уымæн æмæ адæймагæн йæ зæрдæйæ рацауынц фыдвæндтæ, хæтын, давын, марын,

22 Кæрæф, фыдæх, фæлывд, æлгъаг хъуыддæгтæ, хæлæгцæст, хахуыр, сæрыстырдзинад, æдылы митæ.

23 Æппæт уыцы хæрам рацауы зæрдæйæ æмæ чъизи кæны адæймаджы».

Муртат усы чызг сдзæбæх

24 Йесо араст уырдыгæй, æмæ æрцыди Тиры зæхмæ. Уым бацыд иу хæдзармæ. Фæндыд Æй, уым кæй ис, уый куыд мачи базона, фæлæ Йæ къухы нæ бафтыд.

25 Йесойы тыххæй уайтæккæ фехуыста, йæ чызг хæйрæджджын кæмæн уыд, иу ахæм сылгоймаг; æрцыд æмæ йæхи Уый къæхтæм æрæппæрста.

26 Уыцы сылгоймаг та уыди муртат, Сириаг Финикийæ. Æмæ Йесойæн лæгъстæ кодта йæ чызгæй йын дæлимоны расурыны тыххæй.

27 Йесо йын загъта: «Уадз æмæ уал сывæллæттæ бафсæдой. Хорз нæу сывæллæтты къæбæр райсын æмæ йæ куйтæн аппарын».

28 Сылгоймаг Ын дзуапп радта: «О, Хицау, фæлæ куйтæ дæр фынджы бын фæхæрынц, сывæллæтты фынгæй цы муртæ æрхауы, уыдон».

^{7:10} Мф. 15:4. ^{7:15} Мф. 15:11; Ром. 14:17; Тит. 1:15. ^{7:24} Мф. 15:21.

29 Уæд ын Йесо загъта: «Ахæм дзуаппы фæстæ цу, дæлимон рацыди дæ чызгæй».

30 Сылгоймаг хæдзармæ куы æрцыд, уæд федта: йæ хъæбул хуыссы хуыссæныл, дæлимон дзы рацыд.

Гуылæвзаг къуырма сдзæбæх

31 Йесо Тиры зæххæй рацыди Сидоныл, æмæ, Дæссахарыл цæугæйæ, рахызти Галилейаг денджызмæ.

32 Æркодтой Йæм гуылæвзаг къуырмайы æмæ Дзы куырджой, цæмæй йыл Йæ къух æрæвæра.

33 Йесо йæ фæхибар кодта, Йе 'нгуылдзтæ къуырмайы хусты фæтгыста, æрту кодта æмæ йын бавнæлдта йе 'взагмæ.

34 Стæй скаст уæларвмæ, арф ныуулафыд æмæ загъта: «Эффата». Ома: «Байгом у».

35 Æмæ уайтæккæ байгом сты къуырмайы хуствæ, йе 'взаг суæгъд, æмæ райдыдта сыгъдæг дзурын.

36 Йесо сын бафæдзæхста, цæмæй уый тыххæй макæмæн зæгъой. Фæлæ сын пас фылдæр фæдзæхста, уыйас фылдæр хæлиу кодтой уыцы хабар.

37 Адæм стыр дисы æфтыдысты æмæ дзырдтой: «Æппæт дæр хорз кæны. Къуырмагæн гом кæны сæ хуствæ, æгомьгæн дæтты æвзаг».

— 8 —

*Йесо бафсæста
цыппар мин адæймаджы*

1 Уыцы рæстæг ногæй æрæмбырд бирæ адæм, æмæ цы бахорд-

таиккой, уый сæм нæ уыд. Уæд Йесо басидт Йæ ахуыргæнинæгтæм æмæ сын загъта:

2 «Тæригъæд кæнын ацы адæмæн, ныр æртæ боны дæргъы Мемæ сты, æмæ цы бахæрой, уый сæм нæй.

3 Сæ хæдзæрттæм сæ æххормагæй куы ауадзон, уæд фæндагыл бастайдзысты, уымæн æмæ дзы бирæтæ дардæй æрцыдысты».

4 Йæ ахуыргæнинæгтæ Йын загътой: «Чи самал кæндзæн ацы æдзæрæг ран сæ бафсадыны фаг дзултæ?»

5 Йесо сæ бафарста: «Цал дзулы уæм ис?» Уыдон ын загътой: «Авд».

6 Уæд Йесо адæмы æрбадын кодта зæххыл, райста авд дзулы, арфæ ракодта, асаста сæ æмæ сæ радта Йæ ахуыргæнинæгтæм адæмæн байуарынмæ. Уыдон сæ байуæрстой.

7 Уыди ма сæм цалдæр гыццыл кæсаджы дæр. Йесо раарфæ кодта, æмæ бафæдзæхста уыдоны дæр байуарын.

8 Адæм бахордтой æмæ бафсæстысты. Æмæ ма цы уæлдæйттæ баззад, уыдонæй байдзаг авд чыргъæды.

9 Хæргæ чи кодта, уыдон та уыдысты цыппар мины бæрц. Йесо сæ ауагъта,

10 Уайтæккæ Йæ ахуыргæнинæгтимæ бахызт бæлæгъмæ, æмæ æрцыди Далмануфаг зæхмæ.

Йесойæ домьнæ æвдисæйнаг

11 Æрцыдысты фарисейтæ æмæ Йесоимæ райдыдтой быцæу кæнын.

^{8:1} Мф. 15:32. ^{8:10} Мф. 15:39.

Йæ бафæлварыны тыххæй Дзы домдтой уæларвæй æвдисæйнаг равдисын.

12 Йесо арф ныуулæфыд æмæ загъта: «Ацы фæлтæр æвдисæйнаг цæмæн домы? Æцæг уын зæгъын: ацы фæлтæрæн æвдисæйнаг нæ рардæуыдзæн».

13 Уыйадыл сæ ныууагъта, ногæй бахызт бæлæгъмæ, æмæ араст иннæ фарсмæ.

*Фарисейты æнхызæн æмæ
Ироды æнхызæн*

14 Йæ ахуыргæнинагтæй ферох семæ дзултæ райсын; бæлæгъы сæм иу дзул йеддæмæ нæ уыд.

15 Йесо сын фæдзæхста: «Хъусут, уæхи хизут фарисейты æнхызæнæй æмæ Ироды æнхызæнæй».

16 Æмæ ахуыргæнинагтæ кæрдзийæн дзырдтой, дзул нæм нæй, зæгъгæ.

17 Йесо сæ бамбæрста, æмæ сын загъта: «Цæмæн дзурут, дзул уæм кæй нæй, уый тыххæй? Ау, нырма дæр æй нæма зонут æмæ не 'мбарут? Нырма дæр уæ зæрдæтæ æхгæд сты?»

18 Цæстытæ уын куы ис, уæд нæ уынут? Хъустæ уыл куы ис, уæд нæ хъусут? Уæ зæрдыл нал лæууы, æви:

19 Æз фондз мин лæгæн фондз дзулы куы асастон, уæд уæлдæйттæй цал чыргæды байдзаг кодтат?» Загътой Йын: «Дыууадæс».

20 «Цыппар миæн авд дзулы куы асастон, уæд та уæлдæйттæй цал чыргæды байдзаг кодтат?» Загътой: «Авд».

21 Уæд сын загъта: «Ау, ныр дæр æй нæма æмбарут?»

*Вифсаидæйаг куырм
цæстæй ракаст*

22 Æрцыдысты Вифсаидæмæ. Йесомæ æркодтой куырмы æмæ Дзы куырджой, цæмæй йыл бандзæва.

23 Йесо ныххæцыди куырмы къухыл, ракодта йæ хъæуæй, батутæ йын кодта йæ цæстытыл, æрæвæрдта йыл Йæ къухтæ æмæ йæ бафарста, исты уыны æви нæ.

24 Уый акаст æмæ загъта: «Уынын адæмы, зынынц мæм цæугæ бæлæстау».

25 Йесо йын дыккаг хатт йæ цæстытыл æрæвæрдта Йæ къухтæ, куырм ногæй акаст æмæ сдзæбæх, уынын райдыдта хорз.

26 Йесо йæ арвыста йæ хæдзармæ æмæ йын бафæдзæхста: «Хъæумæ ма бацу [æмæ ацы хабар хъæуы макæмæн радзур]».

Петр Йесойы схуыдта Чырысти

27 Йесо Йæ ахуыргæнинагтимæ ацыди Филиппы Кесарийы алыварс хъæутæм. Фæндагыл бафарста Йæ ахуыргæнинагты: «Кæуыл Мæ нымайынц адæм?»

28 Уыдон Ын загътой: «Иутæ — Аргъауæг Иоанныл, иннæтæ — Илиайыл, аннæтæ та — пехуым-партæй иуыл».

29 Йесо сæ бафарста: «Сымах та Мæ кæуыл нымайут?» Петр Ын дзуапп радта: «Ды Чырысти дæ».

30 Æмæ сын Йесо бафæдзæхста, цæмæй Йæ макæмæн схъæр кæной.

8:15 Мф. 16:6; Лк. 12:1. 8:18 Мк. 6:38; Ин. 6:9. 8:27 Мф. 16:13; Лк. 9:18.

8:29 Ин. 6:69.

*Йесо зæггъы Йæ мæлæт æмæ
Йæ райгасы тыххæй*

31 Йесо сын райдыдта амонин: Адæймаджы Фырт хуамæ бавзара бирæ хызæмæрттæ; адæмы хистæртæ, алчертæ æмæ Йæ динамонджытæ бафхæрдзысты, амардæйæ уыздæн æмæ æртыккаг бон райгас уыздæн.

32 Уый тыххæй сын дзырдта æргомæй. Уæд Æй Петр фæхибар кодта æмæ Йын райдыдта уайдзæф кæнын.

33 Йесо разылди, бакаст Йæ ахуыргæнинæгтæм æмæ тызмæгæй загъта Петрæн: «Фесæф Мæ цурæй, хæйрæг! Дæ хъуыдытæ, Хуыцауы фæндон цы у, ууыл нæ, фæлæ адæймаджы фæндон цы у, ууыл сты».

Куыд цаугæ у Йесойы фæдыл

34 Йесо басидт адæммæ æмæ Йæ ахуыргæнинæгтæм, æмæ сын загъта: «Мæ фæдыл цауын кæй фæнды, уый йæхи ферох кæнæд, райсæд йæ дзуар æмæ рацауæд Мæ фæдыл.

35 Уымæн æмæ йæ цард бахъахъхъæнын кæй фæнды, уый йæ фесафдæн; йæ цард Мæ сæраппонд æмæ фарны уацы сæраппонд чи фесафа, уый та йæ бахъахъхъæндзæн.

36 Адæймаг æгас дуне йæхи куы бакаæна, йæ уд та куы фесафа, уæд ын уый цы пайда у?

37 Кæнæ йæм цы разындзæн, йæ уд цæмæй балхæна, ахæмæй?

38 Ацы æнæхуыцау тæригъæджын фæлтæры æхсæн Мæнæй

æмæ Мæ ныхæстæй чи фэфсæрмы уа, уымæй фэфсæрмы уыздæн Адæймаджы Фырт дæр, сыгъдæг зæдтимæ Йæ Фыды намысимæ куы æрцауа, уæд».

— 9 —

1 Загъта ма сын: «Æцæг уын зæггын: ам чи лæууы, уыдонæй иуæй-иутæ нæ амæлдзысты, цалымнæ Хуыцауы Падзахад хъомысджынæй æрцауæгæ феной, уæдмæ».

Йесо Йæ хуыз аивта

2 Æхсæз боны фæстæ Йесо Йемæ рахуыдта Петры, Иаковы æмæ Иоанны, скодта сæ бæрзонд хохмæ, æмæ уым уыдысты хибарæй. Сæ разы Йæ хуыз аивта;

3 Йæ дарæс сæрттывтæ æмæ Йын фестади сæнтурс — зæххыл иу адæймагæн дæр хъуымац афтæ сурс кæнын йæ бон нæ бауыздæн.

4 Фæзындысты сæм Илия æмæ Моисей, æмæ ныхас кодтой Йесоимæ.

5 Уæд Петр загъта Йесойæн: «Равви, ам кæй стæм, уый цы хорз у! Саразæм æртæ халагуды: иу Дæуæн, иу Моисейæн, иу Илиийæн».

6 Цы загътаид, уый нæ зыдта, уымæн æмæ тынг фæтарстысты.

7 Æмæ фæзынд æврагъ, æрæмбæрзта сæ, æмæ æврагъæй райхъуысти хъæлæс: «Ай Мæ уарзон Фырт у. Хъусут Æм».

8 Ахуыргæнинæгтæ фæйнæрдæм акастысты æмæ никæйуал

^{8:31} Мк. 9:31; 10:33; Лк. 9:22. ^{8:34} Мф. 10:38; 16:24; Лк. 9:23; 14:27. ^{8:38} Мф. 10:33; Лк. 9:26; 1 Ин. 2:23; Ром. 1:16. ^{9:1} Мф. 16:28; Лк. 9:27. ^{9:2} Мф. 17:1.

ауыдтой – æрмæст ма Йесо баззæди семæ.

9 Хохæй куы æрцæйцыдысты, уæд сын Йесо бафæдзæхста, цæмæй, цы федтой, уый тыххæй макæмæн радзурой, цалынмæ Адæймаджы Фырт мæрдтæй раста, уæдмæ.

10 Йесойы фæдзæхст сæ зæрдыл бадардтой, кæрæдзи та фарстой, цы амонь «мæрдтæй растын», зæгъгæ.

11 Æмæ Йæ бафарстой: «Уæдæ динамонджытæ цæмæн дзурынц, Чырыстийы размæ Илия хуамæ æрцæуа, зæгъгæ?»

12 Йесо сын дзуапп радта: «Раст у, раздæр Илия хуамæ æрцæуа æмæ æппæт дæр банывыл кæна. Æмæ уæдæ Фыст цæмæн афтæ зæгъы, Адæймаджы Фырт хуамæ бавзара бирæ удхар æмæ хынджылæггаг фæуа, зæгъгæ?»

13 Фæлæ уын зæгъын: Илия ныридæгæн æрцыд, æмæ сæ цы фæндыд, уый йын бакодтой, Фыст дзы куыд зæгъы, афтæ».

*Æнахъом хæйрæджджын
сдзæбæх*

14 Иннæ ахуыргæнинагтæм куы æрцыдысты, уæд сын сæ алыварс федтой бирæ адæм, стæй динамонджыты ахуыргæнинагтимæ быцæугæнгæ.

15 Адæм Йесойы куыддæр федтой, афтæ сеппæт дæр скатай сты, згъордтой Йæм æмæ Йын салам лавæрдтой.

16 Йесо сæ бафарста: «Цæуыл у уæ быцæу?»

17 Адæмæй Йын иу дзуапп радта: «Ахуыргæнæг, æз Дæм æркод-

тон, æнæзæгъинаг кæй багомыг кодта, мæ уыцы лæппуйы.

18 Кæм æй æрцахсы, уым æй зæххыл ныццавы, æмæ лæппуйæн йæ комы фынк скалы, йæ дæндæгты хыс-хыс ссæуы, нындзыг вæййы. Дæ ахуыргæнинагтæн загътон, цæмæй расурой дæлимонь, фæлæ сæ бон нæ бацы».

19 Йесо дзуапп радта: «Æнæуырнаг фæлтæр! Кæдмæ уыдзынæн уемæ? Кæдмæ уын быхсдзынæн? Æрбакæнут Мæм æй».

20 Æмæ Йæм æй æрбакодтой. Дæлимон куыддæр Йесойы ауыдта, афтæ лæппуйы йæ гæндзæхтæ цæгъдыныл бафтыдта; лæппу адæргъ и зæххыл æмæ, йæ комы фынк калгæйæ, ратул-батул кодта.

21 Йесо йын бафарста йæ фыды: «Рагæй афтæ у?» Уый Йын дзуапп радта: «Сывæллонæй нырмæ.

22 Дæлимон æй бирæ хæттыты æппæрста арты æмæ доны, цæмæй йæ фесафа. Кæд Дæ бон у, уæд нын батæригъæд кæн æмæ нын баххуыс кæн».

23 Йесо йын загъта: «Кæд Дæ бон у, зæгъыс? Уырнагæн æппæт дæр у йæ бон».

24 Лæппуйы фыд [цæссыгкæлгæ] уайтæккæ хъæрæй загъта: «Уырни ма! Баххуыс кæн ма лæмæгъ уырнындзинадæн».

25 Йесо адæмы æрбацæйзгъоргæ куы федта, уæд æнæзæгъинагæн радта бардзырд: «Æгомыг æмæ къуырма уд! Æз дын зæгъын: рацу уымæй æмæ дзы макуыуал бацу».

26 Уæд дæлимон ныхъхъæр кодта, тынг ныуыгъта лæппуйы, æмæ

^{9:13} Мф. 17:12. ^{9:17} Мф. 17:14; Лк. 9:38. ^{9:23} Мф. 17:20; 21:22.

дзы рацыд. Лæппу мардау фæци, æмæ бирæтæ дзырдтой, амарди, зæгъгæ.

27 Фæлæ йын Йесо схæцыд йæ къухыл, рабадын æй кодта, æмæ лæппу сыстад.

28 Йесо хæдзармæ куы бацыд, уæд Æй Йæ ахуыргæнинæгтæ хибарæй бафарстой: «Дæлимоны расурын нæ бон цауылнæ баци?»

29 Йесо сын загъта: «Ацы уды мыггагæн æрмæст кувын æмæ комдарыны фæрцы ис фæсурæн».

*Йесо ногæй зæгъы Йæ мæлæт æмæ
Йæ райгасы тыххæй*

30 Рацыдысты уырдыгæй æмæ сæ фæндаг акодтой Галилейыл. Æрмæст Йесойы нæ фæндыд, уым кæй ис, уый исчи базона.

31 Уымæн æмæ Йæ ахуыргæнинæгтæн амыдта æмæ сын дзырдта: «Адæймаджы Фырт лæвæрд æрцаудзæн адæмы къухтæм, амардзысты Йæ, æмæ æртыккаг бон райгас уыздæн».

32 Фæлæ уыдон уыцы ныхæстæ не 'мбæрстой, бафарсын та Йæ нæ уæндыдысты.

Чи у уæлдæр?

33 Æрцыдысты Капернаумæ. Хæдзары куы уыдысты, уæд сæ Йесо бафарста: «Фæндагыл цæй тыххæй быцау кодтат?»

34 Уыдон ныхъхъус сты, уымæн æмæ фæндагыл фæбыцау сты, уæлдæр сæ чи у, уый тыххæй.

35 Йесо æрбадти, басидти дыууадæсмæ æмæ сын загъта: «Уæлдæр

уæвын кæй фæнды, уый æппæтгæй дæлдæр уæд æмæ лæггад кæнæд алкæмæн дæр».

36 Стæй сын сæ размæ æрбахуыдта сывæллоны, æрбахъæбыс æй кодта, æмæ сын загъта:

37 «Ахæм сывæллæттæй иуыл Мæ номы сæраппонд зæрдиаг чи уа, уый Мæныл у зæрдиаг; Мæныл зæрдиаг чи уа, уый та Мæныл зæрдиаг нæу, фæлæ Мæ Парвитæгыл».

38 Уæд Ын Иоанн загъта: «Ахуыргæнæг, мах федтам, Дæ номæй дæлимонты чи суры, ахæм адæймаджы, æмæ йын бар нæ лæвæрдтам, уымæн æмæ нæ фæдыл нæ цауы».

39 Йесо загъта: «Ма йæ хъыгдарут. Мæ номæй диссаг чи равдиса, уымæн уыйадыл Мæнаей æвзæр зæгъын йæ бон нæ бауыздæн.

40 Уымæн æмæ нæ ныхмæ чи нæу, уый нæ фарс у.

41 Чырыстийы кæй стут, уый тыххæй уын Мæ номы сæраппонд доны къус чи ратта, уый, æцæг уын зæгъын, æнæ хæрзиуæгæй нæ базайдзæн.

42 Фæлæ ацы кæстæртæй – Мæныл æууæндджытæй – иуы дæр тæригъæды чи бафтауа, уымæн йæ бæрзæйыл куыройыфыд куы æрцауындзиккой æмæ йæ денджызы куы баппариккой, уæд ын хуыздæр уайд.

43 Дæ къух дын тæригъæды хос куы уа, уæд æй акъуыр: хуыздæр дын у уæнгхъуагæй цардмæ бацауын, цæйнафæлтау дыууæ къухимæ зындоны æнæхуысгæ артмæ бацауай.

^{9:31} Мф. 17:22; Лк. 9:22; 24:7. ^{9:36} Мф. 18:5; Лк. 9:48. ^{9:38} Лк. 9:49. ^{9:42} Мф. 18:6; Лк. 17:1.

44 [Уым сæ къуыдыркалм нæ мæлы æмæ дзы арт нæ хуыссы.]

45 Æмæ дын дæ къах тæригъæды хос куы уа, уæд æй акъуыр: хуыздæр дын у уæнгхъуагæй цардмæ бацæуын, цæйнæфæлтау дæ дыууæ къахимæ зындонмæ баппæрстæуа.

46 [Уым сæ къуыдыркалм нæ мæлы æмæ дзы арт нæ хуыссы.]

47 Æмæ дын дæ цæст тæригъæды хос куы уа, уæд æй фелвас: хуыздæр дын у иу цæстимæ Хуыцауы Падзахадмæ бацæуын, цæйнæфæлтау дæ дыууæ цæстимæ зындонмæ баппæрстæуа.

48 Уым сæ къуыдыркалм нæ мæлы æмæ дзы арт нæ хуыссы.

49 Уымæн æмæ алчидæр фæлвард æрцæудзæн артæй, Хуыцауæн хаст нывонд цæххæй ссыгъдæгтæнæгау.

50 Цæхх хорз у. Фæлæ цæхх цæхджын куы нæ уа, уæд æй цæмæй сцæхджын кæндзынæ? Æдзæхх ма ут æмæ кæрæдзиимæ цæрут фидыдæй».

— 10 —

Ус ауадзыны тыххæй

1 Йесо араст уырдыгæй, æрцыд Иудейæйы зæхмæ æмæ ахызт Иорданы иннæ фарсмæ. Æрæмбырд та Йыл сты адæм, æмæ та сын иннæ хæтгытау ныр дæр амыдта.

2 Бацыдысты Йæм фарисейтæ æмæ Йæ ракъахыны охыл бафарстой: «Лæгæн йæ усы ауадзын æмбæлы?»

3 Йесо сын дзуапп радта: «Моисей уын цы бафæдзæхста?»

4 Уыдон загътой: «Моисей радта уагъды æвдисæндар ныффыссыны æмæ ус ауадзыны бар».

5 Йесо сын дзуапп радта: «Хивæнд кæй стут, уый тыххæй уын ныффыста Моисей ацы фæдзæхст.

6 Фæлæ тæккæ райдианæй, дуне сфæлдисынæй, Хуыцау „уыдонны нæлгоймаг æмæ сылгоймагæй сфæлдыста“.

7 „Уымæ гæсгæ адæймаг ныуадздзæн йæ фыд æмæ йæ мады,

8 Баиу уыздæн йæ усимæ, æмæ дыууæ уыздысты иу буар“. Афтамæй уыдон дыууæ нал сты, фæлæ сты иу буар.

9 Уæдæ Хуыцау цы сиу кодта, уый адæймаг ма ахицæн кæнæд».

10 Хæдзары та Йæ ахуыргæнинæгтæ ногæй бафарстой уый тыххæй.

11 Йесо сын загъта: «Йæ усы чи ауадза æмæ æндæр ус чи ракура, уый хæтгæ кæны æмæ уымæй цæуы йæ усы тæригъæды.

12 Йæ мойы чи ныуадза æмæ æндæрмæ чи æрцæуа, уый дæр хæтгæ кæны».

Йесо Йæ арфæ æфтауы сывæллæттыл

13 Йесомæ хуыдтой сывæллæтты, цæмæй сыл бандзæва, фæлæ сæ ахуыргæнинæгтæ нæ уагътой.

14 Йесо уый куы федта, уæд смæсты æмæ сын загъта: «Æрбауадзут Мæм сывæллæтты, ма сæ

9:50 Мф. 5:13^{10:1} Мф. 19:3. ^{10:4} Мф. 5:31; Лк. 16:18. ^{10:7} 1 Кор. 6:16.

^{10:13} Мф. 19:13; Лк. 18:15.

хыгдарут, уымæн æмæ Хуыцауы Паддзахад уыдоны хуызæттæ у.

15 Æцæг уын зæггын: Хуыцауы Паддзахадыл сывæллонау чи нæ баууæнда, уый йæм нæ бацæудзæн».

16 Æмæ сывæллæттæ Йæ хъæбысы æрбатыхта, æрæвæрдта сыл Йæ крухтæ æмæ сыл Йæ арфæ бафтыдта.

Бонджын

17 Йесо Йæ фæндагыл куы араст, уæд æрбазгъордта иучидæр, Йæ разы æрхауд йæ зонгуыгыл æмæ Йæ бафарста: «Хорз Ахуыргæнæг, мыггагмæйы цард райсынæн цы саразон?»

18 Йесо йын дзуапп радта: «Цæмæн Мæ хоныс хорз? Иунæг Хуыцауы йеддæмæ хорз ничи у.

19 Фæдзæхстытæ зоныс: „Ма амар“, „Ма хæт“, „Ма дав“, „Мæнгæвдисæн ма ныллæуу“, „Макæй бастиг“, „Нымай дæ фыд æмæ дæ мады“».

20 Уый Йесойæн загъта: «Ахуыргæнæг, æппæт уыдæттæ ме ’взонджы бонтæй нырмæ æххæст кæнын».

21 Йесо йæм бакаст, бауарзта йæ æмæ йын зæггы: «Иу бакæнинаг дын баззад: ацу, цыдæриддæр дæм ис, уый ауæй кæн, ратт æй мæгуыртæн, æмæ дын уæларвы уыдзæни хæзна. Стæй-иу раздæх, [райс дæ дзуар,] æмæ цу Мæ фæдыл».

22 Уыцы ныхæстæй уый хорзаунал уыд æмæ ацыд æнкъардæй, уымæн æмæ йæм бирæ мулк уыд.

23 Йесо акаст фæйнæрдæм æмæ загъта Йæ ахуыргæнинæгтæн: «Æвæдза, бонджынтæн куыд зын у Хуыцауы Паддзахадмæ бацæуын!»

24 Йæ ныхæстæ дисы бафтыдтой ахуыргæнинæгты. Фæлæ сын Йесо ноджыдæр загъта: «Мæ хъæбултæ, æвæдза, [мулкæй ныфс кæй ис, уымæн] куыд зын у Хуыцауы Паддзахадмæ бацæуын!»

25 Хъæздэгæн Хуыцауы Паддзахадмæ бацæуынæй теуайæн судзины быны иннæрдæм ахизын æнцондæр у».

26 Ахуыргæнинæгтæм уый тынг диссаг фæкаст, æмæ сæ кæрæдзийæн дзырдтой: «Уæдæ чи фервæздзæн?»

27 Йесо сæм бакаст æмæ загъта: «Уый адæмы бон нæу, Хуыцауæн та бантысдзæн, уымæн æмæ Хуыцауæн Йæ бон æппæт дæр у».

28 Петр Ын райдыдта дзурын: «Мæнæ мах ныууагътам алцыдæр æмæ рацыдыстæм Дæ фæдыл».

29 Йесо сын загъта: «Æцæг уын зæггын: Мæ сæраппонд æмæ фарны уацы сæраппонд йæ хæдзар, кæнæ йе ’фсымæрты, кæнæ йæ хоты, кæнæ йæ мады, кæнæ йæ фыды, [кæнæ йæ усы,] кæнæ йæ сывæллæттæ, кæнæ йæ зæххытæ чи ныууадза, уыдонæй иунæг ахæм дæр нæй,

30 Æмæ, кæд æфхæрд æййафдзæн, уæддæр ныридæгæн, ацы заманы, фондзыссæдз хатты фылдæрæй чи нæ райса хæдзæрттæ, æфсымæртæ, хотæ, мадæлтæ, сывæллæттæ æмæ зæххытæ, æр-

^{10:14} Мф. 18:4; 1 Пет. 2:2; 1 Кор. 14:20. ^{10:17} Мф. 19:16; Лк. 18:18. ^{10:19} Мф. 5:21; Лк. 18:20. ^{10:23} Иак. 2:5; 1 Тим. 6:17. ^{10:28} Мф. 19:27; Лк. 18:28.

цæуинаг дунейы та – мыггагмæйы цард.

31 Фæлæ фыццагтæй бирæтæ уыдзысты фæстæгтæ, фæстæгтæй та бирæтæ уыдзысты фыццагтæ».

*Йесо æртыккаг хатт зæгъы
Йæ мæлæт æмæ Йæ райгасы
тыххæй*

32 Йесо æмæ Йæ ахуыргæнинæгтæ сæ фæндаг дардтой Иерусалимæ; Йесо цыди сæ разæй. Ахуыргæнинæгтæ дисы æфтыдысты, Йæ фæдыл цæуæг адæмы та тас бацыд. Йесо ногæй фæхибар кодта дыууадæсы æмæ сын дзурын райдыдта, цы Йыл æрцæудзæн, уыдæтты тыххæй:

33 «Ныр мах цæуæм Иерусалимæ, æмæ Адæймаджы Фырт лæвард æрцæудзæн алчертæм æмæ динамонджыгæм. Рахæсдзысты Йын марыны тæрхон æмæ Йæ ратдзысты муртатгæм.

34 Уыдон Æй æфхæрдзысты, тутæ Йыл кæндзысты, нæмдзысты Йæ ехсæй æмæ Йæ амардзысты, æмæ æртæ боны фæстæ райгас уыдзæн».

Зеведейы фыртты курдиат

35 Йесомæ бацыдысты Зеведейы фырттæ Иаков æмæ Иоанн, æмæ Йын загътой: «Ахуыргæнæг, фæнды нæ, цæмæй нын сæххæст кæнай нæ курдиат».

36 Йесо сæ бафарста: «Цы уæ фæнды, æмæ уын æй саразон?»

37 Уыдон Ын дзуапп радтой: «Дæ намысджын Падзахады нæ иуы

Дæ рахиз фарс, иннæйы та Дæ галиу фарс сбадын бауадз».

38 Йесо сын загъта: «Цы курут, уый уæхæдæг дæр не 'мбарут. Æз цы хызæмæртты кæхц нуазын, уый баназын, кæнæ Мæныл цы аргъуыдæй аргъуыдæуы, ахæм аргъуыд райсын суыдзæн уæ бон?»

39 Уыдон Ын дзуапп радтой: «Суыдзæн». Йесо та сын загъта: «Æз цы хызæмæртты кæхц нуазын, уый нуаздыстут, æмæ Мæныл цы аргъуыдæй аргъуыдæуы, уымæй уыл саргъуыдæуыдзæн.

40 Мæ рахиз фарс æмæ Мæ галиу фарс сбадын та Мæнæй аразгæнæу, фæлæ уыцы бынæттæ кæмæн æрцæттæчындыуыд, уыдон дзы сбаддзысты».

41 Уый дæс ахуыргæнинаджы куы фехъуыстой, уæд смæсты сты Иаков æмæ Иоаннмæ.

42 Йесо басидти сеппæтмæ дæр æмæ сын загъта: «Сымах зонут, æлдæрттæ кæй хонынц, уыдон адæмтæн кæй хицауиуæг кæнынц, æмæ хицауттæ адæмтыл барджын кæй сты, уый.

43 Сымахмæ та афтæ ма уæд. Фæлæ уæ уæлдæр уæвын кæй фæнды, уый уын уæд лæггадгæнæг;

44 Æмæ уæ фыццаг уæвын кæй фæнды, уый уеппæтæн дæр уæд цагъар.

45 Адæймаджы Фырт дæр уый тыххæй не 'рцыд, æмæ Йын лæггад кæной, фæлæ цæмæй Йæхæдæг балæггад кæна æмæ бирæты ссæрибары сæраппонд ратта Йæ цард».

^{10:33} Мф. 20:18; Лк. 18:31. ^{10:41} Мф. 20:24; Лк. 22:24. ^{10:45} Ин. 13:15; 1 Пет. 5:3; Флп. 2:7.

*Куырм Вартимей
цæстæй ракаст*

46 Æрцыдысты Иерихонмæ. Йесо Йæ ахуыргæнинагтæ æмæ бирæ адæммæ Иерихонæй куы рацæйцыди, уæд куырм магуыргур Вартимей, Тимейы фырт, бадти фæндаггæрон.

47 Æмæ куы фехъуыста, уый Назаретаг Йесо у, зæгъгæ, уæд райдыдта хъæр кæнын: «Йесо, Давиды Фырт, батæригъæд мын кæн!»

48 Бирæтæ дзы домдтой, цæмæй ныссабыр уа, фæлæ уый ноджы тынгдæр хъæр кодта: «Давиды Фырт, батæригъæд мын кæн!»

49 Йесо æрлæууыд æмæ загъта: «Фæдзурут æм». Фæдзырдтой куырмæ æмæ йын загътой: «Матæрс, сист, дзуры дæм».

50 Уый феппæрста йæ пæлæз, фæгæпп ласта æмæ бацыд Йесомæ.

51 Йесо йæ бафарста: «Цы дæ фæнды? Цы дын саразон?» Куырм Ын дзуапп радта: «Раввуни, мæн фæнды мæ цæстытæй ракасын».

52 Йесо йын загъта: «Ацу, дæ уырындзинад дæ фервæзын кодта». Куырм уайтæккæ ракаст йæ цæстытæй æмæ ацыд Йесойы фæдыл.

— 11 —

Йесо æрцыд Иерусалиммæ

1 Иерусалиммæ сæ бирæ нал хъуыд. Елеоны хохы фахсыл чи ис, уыцы Виффаги æмæ Вифанимæ куы баввахсты, уæд Йесо арвыста Йæ ахуыргæнинагтæй дыууæйы,

2 Æмæ сын загъта: «Ацæут, уæ ныхмæ цы хъæу ис, уырдаем. Куы бацæуат, уæд уайтæккæ ссардзыстут, адæймаг кæуыл нæма сбадт, ахæм къæлæу бастæй. Суадзут æй æмæ йæ ракæнут.

3 Исчи уæ куы бафæрса: „Уый цы ми кæнут?“, уæд дзуапп раттут, Хицауы хъæуы, зæгъгæ, стæй йæ, зæгъ, Хицау уыйадыл рарвитдзæн фæстæмæ».

4 Ахуыргæнинагтæ ацыдысты, æмæ уынджы, кулдуармæ бастæй, ссардтой къæлæу, æмæ йæ суагътой.

5 Уым чи лæууыди, уыдонæй сын чидæртæ загътой: «Цы ми кæнут? Къæлæуы цæмæн уæгъд кæнут?»

6 Уыдон сын дзуапп радтой, Йесо сын куыд бафæдзæхста, афтæ. Æмæ сæ ауагътой.

7 Æркодтой къæлæуы Йесомæ, сæвæрдтой йыл сæ дарæстæ, æмæ йыл Йесо сбадт.

8 Бирæтæ сæ дарæстæ байтыдтой фæндагыл, иннæтæ та — быдырты кæй ралыг кодтой, уыцы къалиутæ.

9 Йесойæн Йæ разæй æмæ Йæ фæстæ чи цыд, уыдон хъæр кодтой: «Осаннæ! Арфæгонд уæд Хуыцауы номæй Æрцæуæг!»

10 Арфæгонд уæд нæ фыдæл Давиды æрцæуинаг паддзахад! Осаннæ уæлæрвты!»

11 Йесо Иерусалиммæ куы бахæццæ, уæд бацыди Кувæндонмæ, æрзылд ыл, æмæ æнафон кæй уыд, уымæ гæсгæ дыууадæс ахуыргæнинагимæ ацыди Вифанимæ.

^{10:46} Мф. 20:29. ^{11:1} Мф. 21:1; Лк. 19:29. ^{11:7} Мф. 21:7; Лк. 19:35.

Æлгъыст легъуибæлас

12 Дыккаг бон Вифанийæ куы рацыдысты, уæд Йесо сыстонг.

13 Дардæй ауыдта, сыфтæр чи рафтыдта, ахæм легъуибæлас, æмæ йæм ацыд, кæд ыл исты ссарид, зæгъгæ. Фæлæ йæм куы бацыд, уæд ыл сыфтæрты йеддæмæ ницы ссардта, уымæн æмæ йын дыргъафон нæма уыд.

14 Уæд ын Йесо загъта: «Нырæй фæстæмæ дын мыггагмæ дæрдæ гатæй мачиуал бахæрæд». Æмæ уый фехъуыстой Йæ ахуыргæнинæгтæ.

Йесо сыгъдæг кæны Кувæндон

15 Æрцыдысты Иерусалиммæ. Йесо Кувæндонмæ бацыд æмæ уырдыгæй тæрын райдыдта уæйгæнджытæ æмæ æлхæнджыты, æхцаивджытæн афæлдæхта сæ фынгтæ, бæлæттæ уæйгæнджытæн та – сæ бандæттæ.

16 Ницы дзаума уагъта Кувæндоныл хæссын.

17 Æмæ сæ ахуыр кодта: «Афтæ фыст нæу, æви: „Мæ хæдзар æппæт адæмтæн кувæн хæдзар схуындæуыдзæн“? Сымах та дзы абырджыты лæгæт сарæзтат».

18 Алчертæ æмæ динамонджытæ уый куы фехъуыстой, уæд агуырдытой Йæ амарыны фадат. Уымæн æмæ Дзы тарстысты, Йæ ахуырад æппæт адæмы дисы кæй æфтыдта, уый тыххæй.

19 Куы баизæр, уæд Йесо Йæ ахуыргæнинæгтимæ рацыди сархарæй.

Легъуибæлас бахус

20 Райсомæй легъуийы цурты куы фæцæйцыдысты, уæд федтой, бæлас йæ уидæгтæм кæй бахус, уый.

21 Петр æрымысыди зноны хабар æмæ загъта Йесойæн: «Равви, акæс-ма, Ды кæй ралгъыстай, уыцы легъуибæлас бахус».

22 Йесо сын загъта:

23 «Æууæндут Хуыцауыл. Æцæг уын зæгъын, исчи ацы хохæн куы зæгъа: „Фæхицæн у зæххæй æмæ денджызы дæхи баппар“, æмæ æппындæр куы нæ фæгуырысхо уа, фæлæ фидарæй куы æууæнда, уæд цы зæгъа, уый æрцаудзæн.

24 Уый тыххæй уын зæгъын: уæ куыды цыдæриддæр ракурат, уый ныридæгæн кæй райстат, ууыл æууæндут, æмæ йæ райсдзыстут.

25 Æмæ-иу Хуыцауы раз кувгæйæ куы лæууат, уæ зæрдæ та искауыл куы худа, уæд-иу ын ныббарут, æмæ уын уæ Уæларвон Фыд дæр ныббардзæн уæ тæригъæдтæ.

26 [Кæд нæ барут, уæд уын уæ Уæларвон Фыд дæр нæ ныббардзæн уæ тæригъæдтæ.]»

Йесойæн ахæм бар чи радта

27 Йесо Йæ ахуыргæнинæгтимæ ногæй æрцыд Иерусалиммæ. Кувæндоныл куы зылди, уæд Æм бацыдысты алчертæ, динамонджытæ æмæ адæмы хистæртæ,

28 Æмæ Йæ бафарстой: «Ды цæвæр хъаруйæ кæныс æппæт уыдæттæ? Афтæ кæныны бар Дын чи радта?»

11:15 Мф. 21:12; Лк. 19:45; Ин. 2:14. 11:24 Мф. 7:7; Лк. 11:9; Ин. 14:13.

11:25 Мф. 6:14; Эф. 4:32; Кол. 3:13. 11:27 Мф. 21:23; Лк. 20:1.

29 Йесо сын загъта: «Æз дæр уæ бафæрсдзынæн цæмæйдæр. Дзуапп Мын раттут, æмæ уын зæгъдзынæн, цавæр хъаруйæ сæ кæнын, уый.

30 Иоанн цы аргъуыдæй аргъуыдта, уый уæларвæй уыд æви адæмæй? Зæгъут-ма Мын æй».

31 Уыдон кæрæдзийæн дзырдтой: «„Уæларвæй“ куы зæгъæм, уæд бафæрсдзæн: „Уæдæ цæуылнæ бауæндыдыстут Иоанныл?“»

32 «Адæмæй» зæгъынæй та адæмæй тарстысты, уымæн æмæ сеппæты дæр уырныдта, Иоанн æцæгæй пехуымпар кæй уыд, уый.

33 Æмæ дзуапп радтой Йесойæн: «Нæ зонæм». Уæд сын Йесо загъта: «Уæдæ уын Æз дæр нæ зæгъдзынæн, цавæр хъаруйæ сæ кæнын, уый».

— 12 —

Фæсномыг ныхас

фыдзæрдæ æххуырстыты тыххæй

1 Йесо адæмæн райдыдта фæсномыг ныхæстæй дзурын: «Иу адæймаг ныссагъта сæнæфсирдон, йæ алыварс ын сарæзта æмбонд, скъахта дзы сæндуцæн, самадта дзы мæсыг, радта йæ æххуырст кусджытæм æмæ ацыд балцы.

2 Афон куы ралаууыди, уæд æххуырст кусджытæм йæ сæнæфсиры хай райсынмæ арвыста йæ цагъары.

3 Уыдон æй æрцахстой, фæнадтой йæ æмæ йæ афтидармæй раздæхтой.

4 Арвыста сæм æндæр цагъары, æмæ уымæн дæр асастой йæ сæр æмæ дзы фæхынджылæг кодтой.

5 Арвыста ма сæм æндæры дæр, æмæ йæ амардтой. Ноджы ма сæм бирæты арвыста, æмæ уыдонæй дæр кæй нæмгæ фæкодтой, кæй та дзы маргæ акодтой.

6 Иу ма йын баззад — йæ уарзон фырт; æмæ сæм æппынфæстаг уый дæр арвыста, мæ фыртæй мын фæфсæрмы уыдзысты, зæгъгæ.

7 Фæлæ æххуырст кусджытæ загътой кæрæдзийæн: „Уый йæ бындар у. Цом, амарæм æй, æмæ мах бауыдзысты йæ бынтæ“.

8 Æрцахстой йæ æмæ йæ амардтой, æмæ йын йæ мард сæнæфсирдонæй раппæрстой.

9 Цы бакæндзæни сæнæфсирдоны хицау? Æрцæудзæн, амардзæн æххуырст кусджыты æмæ сæнæфсирдон ратдзæн æндæртæм.

10 Ау, Сыгъдæг Фысты нæ бакастыстут: „Аразджытæ цы дурыл нæ барвæссыдысты, уый сси сæрæвæрæн.

11 Уый Хуыцауы фæндæй у, æмæ уыцы диссаг мах уынæм“?»

12 Йесо фæсномыг ныхас уыдоны тыххæй кæй загъта, уый бамбæрстой, æмæ Йæ хъавыдысты æрцахсынмæ, фæлæ адæмæй нæ бауæндыдысты. Уæд Æй ныууагътой æмæ ацыдысты.

Хъалон кесæрæн

13 Æмæ Йæм барвыстой фарисейтæй æмæ Ироды фарсдарджытæй кæйдæрты, цæмæй Йæ ракъахой æмæ Йын Йæ ныхæстæ Йæхи ныхмæ фæцаразой.

14 Уыдон Æм æрцыдысты æмæ Йын загътой: «Ахуыргæнæг, мах

^{12:3} Мф. 5:12; 23:34. ^{12:10} Мф. 21:42. ^{12:13} Мф. 22:15; Лк. 20:20.

зонæм, Ды раст кæй дæ æмæ искæй зæрдæ балхæныныл кæй нæ архайыс, уымæн æмæ никæй хъулон кæныс, фæлæ æцæгадмæ гæсгæ амоныс Хуыцауы фæндаг. Кесæрæн хъалон фидын æмбæлы æви нæ? Фидæм ын æви йын ма фидæм?»

15 Йесо сын зыдта сæ цæстмæхъусдзинад æмæ сын загъта: «Цы Мæ къахут? Рахæссут-ма Мæм динæр æмæ йæм æркæсон».

16 Æрбахастой Йæм. Æмæ сын загъта: «Кæй ныв æмæ йыл кæй ном ис?» Уыдон Ын дзуапп радтой: «Кесæры».

17 Йесо сын загъта: «Кесæры цы у, уый дæттут кесæрæн, Хуыцауы цы у, уый та – Хуыцауæн». Æмæ Йыл дис кодтой.

Мæрдты райгасы тыххæй

18 Уæд Йесомæ æрбацыдысты саддукейтæ (саддукейтæ дзурынц, мæрдтæ нæ райгас уыдзысты, зæгъгæ), æмæ Йæ бафарстой:

19 «Ахуыргæнæг, Моисей махæн ныффыста: „Искæмæн йæ усджын æфсымæр куы амæла, зæнæг та йын куы нæ баззайа, уæд ын йе ’фсымæр ракурæд йæ усы æмæ цот рауадзæд йе ’фсымæрæн“.

20 Уыд авд æфсымæры. Хистæр æрхаста ус æмæ æнæзæнæгæй амард.

21 Ракуырда йæ дыккаг æфсымæр æмæ уый дæр амарди, йæ фæстæ зæнæг нæ ныуадзгæйæ. Афтæ рауад æртыккаджы хабар дæр.

22 Авдæй йæ алчидæр ракуырда, фæлæ дзы зæнæг ничи ныу-

уагъта. Сеппæты фæстæ ус дæр амард.

23 Ныр мæрдтæ куы райгас уой, уæд сæ кæй ус уыдзæни? Сæ авды ус дæр куы уыд».

24 Йесо сын дзуапп радта: «Нæдæр Сыгъдæг Фыст, нæдæр Хуыцауы тых кæй нæ зонут, уый уæ нæ рæдийын кæны, æви?»

25 Уымæн æмæ мæрдтæ куы райгас уой, уæд нæдæр ус курдзысты, нæдæр мой кæндзысты, фæлæ уыдзысты уæларвон зæдтау.

26 Мæрдтæ райгас уыдзысты, зæгъгæ, уый тыххæй та Моисейы чиныджы нæ бакастыстут, Хуыцау æм сындзкътæрæй цы радзырдта, уый: „Æз дæн Авраамы Хуыцау, Исаакы Хуыцау æмæ Иаковы Хуыцау“?

27 Хуыцау мæрдты Хуыцау нæу, удæгæсты Хуыцау у. Уæдæ сымах тынг рæдийут».

Тæккæ ахсджиагдæр фæдзæхст

28 Динамонджытæй сын иу фехъуыста сæ ныхас æмæ бафиппайдта, Йесо уыдонæн хорз дзуапп кæй радта, уый. Æмæ бацыд Йесомæ æмæ Йæ бафарста: «Æппæт фæдзæхстытæй сæйрагдæр кæцы у?»

29 Йесо йын дзуапп радта: «Тæккæ сæйрагдæр мæнæ ацы фæдзæхст у: „Байхъус, Израил! Нæ Хицау Хуыцауы йеддæмæ æндæр Хуыцау нæй».

30 Æмæ уарз дæ Хицау Хуыцауы æппæт зæрдæйæ, æппæт удæй, æппæт зондæй æмæ æппæт хъаруйæ“.

31 Дыккаг фæдзæхст та ахæм у: „Уарз хионы, дæхи куыд уарзыс, афтæ“. Уыдонæй ахсджиагдæр фæдзæхст нæй».

32 Динамонæг Ын загъта: «Раст зæггыс, Ахуыргæнæг. Хуыцау иу кæй у æмæ æндæр Хуыцау кæй нæй, уымæй иттæг раст зæггыс.

33 Æмæ Уый æппæт зæрдæйæ, æппæт зондæй, æппæт хъаруйæ уарзын, хионы дæр, дæхи куыд уарзыс, афтæ уарзын у æппæт иууылсудзинаг нывондтæй æмæ æппæт иннæ нывондтæй дæр ахсджиагдæр».

34 Йесо йын йæ раст дзуапп куы фехъуыста, уæд ын загъта: «Хуыцауы Паддзахадæй дард нæ дæ». Уый фæстæ Йесойы бафæрсынмæ йæ ныфс ничиуал хаста.

Кæй байзæддаг у Чырысти?

35 Йесо Кувæндоны дарддæр ахуыр кодта адæмы æмæ дзырдта: «Динамонджытæ куыд зæггынц Чырыстийæ, Давиды байзæддаг у, зæггæ?»

36 Сыгъдæг Удæй разæнгардæй Давид йæхæдæг куы дзырдта: „Хуыцау загъта мæ Хицауæн: сбад Мæ рахиз фарс, цалынмæ Дын Де знагты Дæ къæхты бын æрæвæрон, уæдмæ“.

37 Давид Æй кæд Хицау хоны, уæд Уый йæ байзæддаг куыд у?» Адæм хъуыстой Йесомæ зәрдиагæй.

38 Æмæ сæ Йесо ахуыр кодта: «Уæхи хизут динамонджытæй. Уыдон уарзынц даргъ дарæс дарын æмæ сахарты фæзты адæмы арфæтæм хъусын»;

39 Уарзынц синагогæты раззаг бынæтты æмæ минасы фынгтыл уæле бадын;

40 Хæрынц идæдзты хæдзæрттæ, цæстмæ кувынц бирæ. Уыдон баййафдзысты карз æфхæрд».

Идæдз усы мысайнаг

41 Йесо æрбадти Кувæндоны хæзнадоны бакомкоммæ æмæ каст, адæм дзы æхца куыд æвæрдтой, уымаæ. Бирæ хъæздгуытæ дзы æвæрдтой бирæ æхца.

42 Æрцыд иу мæгуыр идæдз ус æмæ нывæрдта дыууæ лептæйы – иу кодрант.

43 Йесо басидт Йæ ахуыргæнинæгтæм æмæ сын загъта: «Æцæг уын зæггын, ацы мæгуыр идæдз ус, æппæт адæм цас нывæрдтой, уымæй фылдæр нывæрдта хæзнадоны.

44 Иннæтæ иууылдæр сæ исбонны уæлдайæ нывæрдтой; ацы мæгуыр сылгоймаг та нывæрдта, цыдæриддæр æм уыдис, уый, йæ хойраджы аргъ».

— 13 —

*Пехуымпар ныхас
Кувæндоны тыххæй*

1 Йесо Кувæндонæй куы рацæйцыд, уæд Ын Йæ ахуыргæнинæгтæй иу загъта: «Ахуыргæнæг, акæс-ма, мæнæ цы дургæ æмæ бæстыхæйттæ ис!»

2 Йесо йын дзуапп радта: «Уыныс ацы стыр бæстыхæйттæ? Уыдон афтæ ныппырх уыдзысты, æмæ дзы ам дур дурыл нал баззайдзæн».

^{12:31} Мф. 5:43. ^{12:39} Мф. 23:6; Лк. 11:43. ^{12:41} Лк. 21:1. ^{13:1} Мф. 24:1; Лк. 21:5.

Бæллæхты райдайæн

3 Йесо Елеоны хохыл Кувæндоны бакомкоммæ куы бадт, уæд Æй хибарæй фарстой Петр, Иаков, Иоанн æмæ Андрей:

4 «Зæгъ-ма нын, уый кæд уыдзæн, æмæ æппæт уыдæттæн се 'рцыды афон цæмæй бæрæг уыдзæн?»

5 Йесо сын райдыдта дзурын: «Уæхи хизут, цæмæй уæ мачи фæсайа.

6 Бирæтæ æрцæудзысты æмæ дзурдзысты: „Æз Чырысти дæн“, æмæ бирæты фæсайдысты.

7 Æввахс æмæ дард хæстыты тыххæй куы фехъусат, уæд ма фæтæрсут – æппæттæ уыдæттæн æнæрцæугæ нæй, фæлæ уый кæрон нæма уыдзæни.

8 Сыстдзысты адæм адæмы ныхмæ æмæ паддзахад паддзахадны ныхмæ, ранæй-рæтты уыдзæни зæххæнкъуыстытæ, скæндзæни стонг рæстæг. Æппæт уыдæттæ арæг сылгоймаджы хызæмæртты райдайæнау уыдзысты.

9 Фæлæ сымах цæттæ дарут уæхи: дæтдзысты уæ тæрхондæттæм æмæ уæ нæмдзысты синагогæты; Мæн тыххæй уæ кæндзысты хицæуттæм æмæ паддзæхтæм, цæмæй Мын уыдоны раз уат æвдисæнтæ.

10 Фæлæ уал уыдæтты размæ æппæт адæмтæм хъуамæ фæхæццæ уа фарны уац.

11 Тæрхонмæ уæ куы кæной, уæд цы зæгъдзыстут, ууыл-иу рагацау ма мæт кæнут, фæлæ-иу дзурут,

уайтæккæ уын цы рардæуа, уый. Уымæн æмæ сымах нæ дзурдзыстут, фæлæ уæ дзыхæй дзурдзæни Сыгъдæг Уд.

12 Ратдзæн æфсымæр æфсымæры æмæ фыд хъæбулы мæлæтмæ; сыстдзысты зæнæг сæ ныййарджыты ныхмæ æмæ сæ амарын кæндзысты.

13 Мæ номы тыххæй алкæмæн дæр уыдзыстут æнæуынон; фæлæ кæронмæ чи бафæраза, уый фервæздзæн.

Æрцæуинаг бæллæхтæ

14 Кæм не 'мбæлы, уым „æлгъаг гæныстон“ куы фенат, – чиныгкæсæг æй бамбарæд, – уæд Иудейæйы чи уа, уыдон лидзæнт хæхтæм.

15 Уæлхæдзар чи уа, уый йæ хæдзармæ ма æрхизæд уырдыгæй исты рахæссынмæ.

16 Быдыры чи уа, уый дæр ма раздæхæд йæ дарæс рахæссынмæ.

17 Уæд додоййаг уыдзысты сывæрджынтæ æмæ дзидзидарджытæ.

18 Кувут, цæмæй уæ ма бахъæуа зымæджы лидзын.

19 Уымæн æмæ уыцы бонты уыдзæни, Хуыцау дуне куы сфæлдыста, уæдæй нырмæ чи нæма уыд æмæ нал уыдзæн, ахæм стыр бæллæх.

20 Æмæ Хицау уыцы бонтæ куы нæ фæцыбыр кодтаид, уæд иу адæймаг дæр нæ фервæзтаид. Фæлæ Йæхæдæг кæй сæвзæрста, уыдоны сæраппонд сæ фæцыбыр кодта.

^{13:5} Мф. 24:4; Лк. 21:8; Эф. 5:6; 2 Фес. 2:3. ^{13:11} Мф. 10:19; Лк. 12:11.

21 Уæд уын исчи куы зæгъа: „Мæнæ ам ис Чырысти“, кæнæ: „Уым ис“, – ма уæ бауырнæд.

22 Уымæн æмæ фæзындзысты мæнгчырыститæ æмæ мæнпехуым-партæ, равдисдзысты æвдисæйнæгтæ æмæ диссæгтæ, цæмæй, гæнæн æмæ амалæй, асайой æвзæрстыты.

23 Уæхи хизут – æппæт уыдæтты тыххæй уын Æз загътон рагацау.

Адæймаджы Фырты æрцыд

24 Уæд, уыцы бæллæхты фæстæ, баталынг уыдзæни хур, мæй нал ратдзæн йæ рухс,

25 Стъалытæ хаудзысты арвæй, æмæ уæларвон тыхтæ нынкъуысдзысты.

26 Уæд Адæймаджы Фырты фендзысты стыр тых æмæ намысимæ æврæгътыл æрцæйцаугæ.

27 Рарвитдзæн зæдты æмæ Йе ’взæрстыты æрæмбырд кæндзæн алы рæттæй – зæххы кæронæй арвы кæронмæ.

*Фæсномыг ныхас
легъуибæласы тыххæй*

28 Райсут цæвиттонæн легъуибæлас: йæ къалиутæ куы сфæлмæн вæййынц æмæ сыфтæр куы рафтауынц, уæд фæзонут, сæрд кæй æрæввахс.

29 Уæдæ сымах æппæт уыдæттæ æххæстгæнгæ куы фенат, уæд-иу зонут, афон кæй æрæввахс, ныридæгæн къæсæрыл кæй ис, уый.

30 Æцæг уын зæгъын: ацы фæлтæр нæма аивгъуыйдзæни, ца-

лынмæ æппæт уыдæттæ æрцæуой.

31 Арв æмæ зæхх нал уыдзысты, Мæ ныхæстæ та мыггагмæ дæр уыдзысты сæ тыхы.

*Хæдзары хицаумæ
æнхæлмæ кæсгæйæ*

32 Уыцы боны кæнæ сахаты тыххæй ничи зоны: нæдæр уæларвон зæдтæ, нæдæр Фырт – æрмæст æй Фыд зоны.

33 Цырды лæуут æмæ фынаей ма кæнут, уымæн æмæ уыцы афон кæд æрцæудзæн, уый нæ зонут.

34 Цæвиттон, иу лæг цыди балцы æмæ йæ хæдзар ныууагъта йæ цагъарты æвджид, алкæмæн дæр дзы бахæс кодта бæлвырд хъуыдаг æмæ дуаргæсæн бафæдзæхста къæрцхъусæй лæууын.

35 Уæдæ сымах дæр ут къæрцхъус, уымæн æмæ нæ зонут, хæдзары хицау кæд æрцæудзæн, уый: изæры, æмбисæхсæв, кærкуасæнты æви райсомæй.

36 Æваст куы æрцæуа, уæд уæ фынаейæ цæмæй ма æрæййафа.

37 Сымахæн цы зæгъын, уый хауы алкæмæ дæр: ут къæрцхъус».

— 14 —

Сусæггæнд Йесойы ныхмæ

1 Дыууæ боны фæстæ хъуамæ уыдаид Куадзæны æмæ Донгонд дзулты бæрæгбон. Алчертæ æмæ динамонджытæ агуырдытой Йесойы хинæй æрцахсыны æмæ Йæ амарыны фадат.

^{13:21} Мф. 24:23; Лк. 17:23. ^{13:24} Мф. 24:29; Лк. 21:25. ^{13:26} Мф. 24:30; Æрг. 1:7.

^{14:1} Мф. 26:2; Лк. 22:1.

2 Æмæ тæрхæттæ кодтой: «Æр-мæст бæрæгбоны нæ, науæд адæм сызмæнтдзысты».

*Йесойы байсæрстæуыди
хæрздæфгæнæнæй*

3 Йесо уыди Вифанийы, хъотырджын Симоны хæдзары. Æмæ фынгыл куы бадт, уæд æрбацыд иу сылгоймаг, нарц цы зайæгой хоннынц, уымæй ист сыгъдæг æмæ зынаргъ хæрздæфгæнæнæй дзаг дурнымæ. Сылгоймаг дурыны хъуыр асаста æмæ хæрздæфгæнæн райдыдта Йесойы сæрыл уадзын.

4 Иуæй-иутæ смæсты сты æмæ дзырдтой: «Цæмæн хъуыди уый-бæрц хæрздæфгæнæн хардз кæнын?»

5 Уыди йын æртæсæдæ динарæй фылдæрыл ауæйгæнæн æмæ æхца мæгуыртæн раттæн». Æмæ бустæ кодтой сылгоймагыл.

6 Фæлæ сын Йесо загъта: «Ныуадзут æй, цæмæн æй къæмдзæстыг кæнут? Уый Мын хорз хъуыддаг сарæзта.

7 Мæгуыртæ æдзух уæ фарсмæ сты, æмæ уæ куы фæнда, уæд сын уæ бон у баххуыс кæнын; Æз та æдзух уемæ нæ уыдзынæн.

8 Сылгоймагæн йæ бон цы уыди, уый бакодта: Мæ баныгæныны размæ Мын хæрздæфгæнæнæй байсæрста Мæ буар.

9 Æцæг уын зæгъын: фарны уац æппæт дунейы хъуыстгонд кæмдæриддæр уа, уым ацы сылгоймаджы æрымысынæн загъдæуыдзæн, цы сарæзта, уый тыххæй».

Гадзрахат

10 Уæд Иудæ Искариот, дыууадæс ахуыргæнинагæй иу, ацыди алчертæм, цæмæй сын ауæй кæна Йесойы.

11 Куы йæм байхъуыстой, уæд бацин кодтой æмæ йын зæрдæ бавæрдтой æхцайæ. Æмæ Иудæ агуырдта сæ къухтæм сын Æй раттыны фадат.

Куадзæны æхсæвæр

12 Донгонд дзулты бæрæгбоны фыццаг бон, Куадзæны уæрыкк æргæвдыны бон, Йесойæн Йæ ахуыргæнинагтæ загътой: «Куыд Дæ фæнды, кæдæм Дын ацæуæм Куадзæны фынг æрæвæрынмæ?»

13 Уый арвыста Йæ ахуыргæнинагтæй дыууæйы æмæ сын загъта: «Ацæут сахармæ. Уым уыл сæмбæлдзæн иу адæймаг доны дурнымæ, æмæ-иу араст ут йæ фæдыл.

14 Кæдæм бацæуа, уыцы хæдзары хицауæн-иу зæгъут: „Ахуыргæнæг зæгъы: Мæ ахуыргæнинагтимæ Куадзæн кæм бахæрон, Мæ уыцы уат кæм ис?“

15 Æмæ уын уый уæллаг уæладзыджы фенын кæндзæн стыр æфснайд уат; уым-иу нын æрæвæрут фынг».

16 Ахуыргæнинагтæ араст сты, бацыдысты сахармæ æмæ æппæт дæр ссардтой, Йесо сын куыд загъта, афтæ; æмæ æрæвæрдтой Куадзæны фынг.

17 Куы баизæр, уæд Йесо æрцыд Йæ дыууадæс ахуыргæнинагимæ.

14:10 Мф. 26:14; Лк. 22:4. 14:12 Мф. 26:17; Лк. 22:7.

18 Æмæ фынгыл куы бадтысты, уæд Йесо загъта: «Æцæг уын зæгъын, уæ иу Мыл рацæудзæни гадзрахатæй – ныртæккæ Мемæ чи хæры, уый».

19 Уыдон æрæнкъард сты æмæ Йын иу иннæйы фæдыл райдыттой дзурын: «Уый æз уыздынæн, мыййаг?»

20 Йесо сын загъта: «Дыууадзæсæй иу, цæхдоны Мемæ йæ къæбæр чи тулы, уый».

21 Адæймаджы Фырт фæивгъуыиы, Сыгъдæг Фыст Дзы куыд зæгъы, афтæ. Фæлæ сар йæ сæр, Адæймаджы Фыртыл гадзрахатæй цы адæймаг рацæуа, уымæн. Уыцы адæймаг фæлтау куы нæ райгуырдаид, уæд ын хуыздæр уыдаид».

22 Хæргæ куы кодтой, уæд Йесо райста дзул, арфæ ракодта, асаста йæ, радта сын æй æмæ загъта: «Айсут æмæ хæрут – уый Мæ Буар у».

23 Стæй райста сæны кæхц, арфæ ракодта, радта сын æй, æмæ дзы сеппæт дæр банызтой.

24 Æмæ сын загъта: «Уый Мæ Туг у – уымæй фидаргонд цæуы ног фидыд, æмæ акæлдзæни бирæты сæраппонд».

25 Æцæг уын зæгъын, нал баназдынæн сæнæфсиры сæнæй, цалынмæ Хуыцауы Падзахады ног сæн баназон, уæдмæ».

26 Стæй азарыдысты арфæйы зарæг æмæ ацыдысты Елеоны хохмæ.

Йесо Петры тыххæй

27 Йесо сын загъта: «Уеппæт дæр Мæ ныуадздыстут, уымæн æмæ

Сыгъдæг Фыст зæгъы: „Амардынæн фыййауы, æмæ фыстæ ныхæлиу уыздысты“.

28 Фæлæ Мæ райгасы фæстæ уæ разæй ацæудзынæн Галилеймæ».

29 Петр афтæ бакодта: «Сеппæт дæр Дæ куы ныуадзой, уæддæр Дæ æз нæ ныуадздынæн».

30 Йесо йын загъта: «Æцæг дын зæгъын, ахсæв уасæг дыууæ хатты нæма ныуасдзæн, афтæ Мыл æртæ хатты атигъ кæндзынæ дæхи».

31 Фæлæ Петр ноджы ныфсджындæрæй дзырдта: «Демæ мæ амæлын куы бахъæуа, уæддæр Дыл мæхи нæ атигъ кæндзынæн». Афтæ дзырдтой иннæтæ дæр.

Йесо куы Гефсиманийы

32 Уæд æрцыдысты, Гефсимани чи хуынди, уыцы бынатмæ. Йесо Йæ ахуыргæнинагтæн загъта: «Цалынмæ бакувон, уæдмæ уал ам абадут».

33 Йемæ ахуыдта Петры, Иаковы æмæ Иоанны, бафтыди мæлæтон тасы æмæ райдыдта æрхæндæг кæнын.

34 Æмæ сын загъта: «Мæ уд мæлæтон хынцъым кæны; фæлæуут ам, ма-иу бафынæй ут».

35 Иучысыл æддæдæр рацыд, зæххыл дæлгоммæ æрхауд æмæ куывта, цæмæй, гæнæн æмæ амалæй, ацы тухæн ма бавзара:

36 «Аввæ, Мæ Фыд, æппæт дæр у Дæ бон. Ацы хызæмæртты кæхц Мын ма бадар. Æниу, Мæн куыд фæнды, афтæ нæ, фæлæ Дæу куыд фæнды, афтæ фæуæд».

^{14:18} Мф. 26:20; Лк. 22:14; Ин. 13:21. ^{14:22} Мф. 26:26; Лк. 22:19; 1 Кор. 11:24.

^{14:27} Мф. 26:31; Ин. 16:32. ^{14:32} Мф. 26:36; Лк. 22:39. ^{14:36} Мф. 26:39; Флп. 2:8.

37 Йесо бацыд Йæ ахуыргæни-нагтæм, æмæ сæ фынаейæ куы баййæфта, уæд Петрæн загъта: «Симон, фынаей дæ? Æнæ фынаейæ иу сахат нæ бафæрæзтай?»

38 Ма ныффынаей ут æмæ кувут, цæмæй фæлварæны ма бахауат. Уд цæрдæг у, буар та — æдых».

39 Ногæй та фæхибар æмæ бакуывта, уымæй размæ куыд куывта, афтæ.

40 Бацыди сæм æмæ та сæ баййæфта фынаейæ, уымæн æмæ сæ цæстыгæ æруæззау сты, æмæ Йын цы дзуапп раттаиккой, уый нæ зыдтой.

41 Бацыди сæм æртыккаг хатт дæр, æмæ сын загъта: «Ныр дæр ма фынаей кæнут æмæ уæ фæллад уадзут? Æгъгæд у, æрцыди рæстæг. Мæнæ Адæймæджы Фырт лæвæрд цауы тæригъæдджынты къухтæм.

42 Сыстут æмæ цауæм. Мæнæ Мæ уæйгæнæг æрбаввахс».

Йесойы æрцахстой

43 Йесо Йæ ныхас нæма фæци, афтæ æрбацыд Иудæ, дыууадæс ахуыргæнинагæй иу. Алчертæ, динамонджыгæ æмæ йын адæмы хистæртæ йемæ рарвыстой бира адæм кæрдтæ æмæ хылтимæ.

44 Йесойы уæйгæнæг сын радта ахæм нысан: «Кæмæн аба кæнон, Уый у. Æрцахсут Æй, акæнут Æй æмæ Йæ уæгъд ма суадзут».

45 Æмæ куыддæр æрбахæццæ, афтæ бацыд Йесомæ æмæ Йын загъта: «Равви!» Æмæ Йын аба кодта.

46 Уæд фæлæбурдтой Йесомæ æмæ Йæ æрцахстой.

47 Йемæ чи лæууыд, уыдонæй иу фелвæста кард, ныццафта дзы алчеры цагъары æмæ йын йæ хъус ахауын кодта.

48 Уæд Йесо адæмæн загъта: «Цыма абырæджы ахсут, уыйау Ме 'рцахсынмæ кæрдтæ æмæ хылтимæ куы рацыдыстут.

49 Æз æрвылбон Кувæндонны уемæ уыдтæн, ахуыр кодтон адæмы, æмæ Мæ нæ ахстат. Фæлæ Сыгъдæг Фыст цы загъты, уый хъуамæ сæххæст уа».

50 Уæд Æй ахуыргæнинагтæ сеппæт дæр ныуагътой æмæ фæлыгъдысты.

51 Иу æрыгон лæппу, йæ бæгънæг буарыл хъуымац тыхт, афтæмæй цыд Йæ фæдыл, æмæ йæ æфсæддонтæ æрцахстой.

52 Фæлæ сын лæппу хъуымац сæ къухы фæуагъта æмæ бæгънæгæй алыгъд.

Йесо — синедрионы

53 Йесойы акодтой алчермæ. Уым æрæмбырд сты алчертæ, адæмы хистæртæ æмæ динамонджыгæ иууылдæр.

54 Петр дæрддзæф цыди Йæ фæдыл æмæ бацыд алчеры кæртмæ. Уым æрбадти хъахъхъæнджытимæ æмæ йæхи тавта артмæ.

55 Алчертæ æмæ æппæт синедрион Йесойы ныхмæ агуырдтой æвдисæйнагтæ, цæмæй Йын рахæссой амарыны тæрхон, фæлæ нæ ардтой.

56 Бирæтæ лæууыдысты мæнгæвдисæн Йæ ныхмæ, фæлæ цы

14:43 Мф. 26:47; Лк. 22:47; Ин. 18:3. 14:55 Мф. 26:59.

дзырдтой, уый сын кәрәдзийыл нә бадт.

57 Цалдәр мәнгәвдисәны сьтадысты әмә дзырдтой Йә ныхмә:

58 «Мах фехъуыстам, цы дзырдта, уый: „Әз фехалдзынән ләджыкъухәйконд ацы Кувәндон әмә әртә бонмә сараздзынән әндәр, ләджыкъухәйконд чи нәу, ахәм“».

59 Фәлә уыдонән дәр се 'вдисәйнагтә кәрәдзийыл нә бадтысты.

60 Уәд алчер размә раләууыд әмә бафарста Йесойы: «Дә ныхмә Дын цы әвдисәнтә хәссынц, уыдонән ницы дзуапп дәттыс?»

61 Йесо ныхъхъус әмә ницы дзуапп ләвәрдта. Алчер Әй ногәй бафарста: «Ды дә Чырысти, Арфәгонды Фырт?»

62 Йесо загыта: «Әз дән. Әмә Адәймаджы Фырты уындзыстут Әппәтхъомысы рахиз фарс бадгә әмә уәларвон әврәгътыл әрцәйцәугә».

63 Уәд алчер арәмыгыта йә дарәс әмә загыта: «Цәй әвдисәнтә ма нә хъәуы?»

64 Сымах фехъуыстат, Хуыцауы куыд фауы, уый. Цы хъуыды уәм ис?» Сеппәт дәр Әй банымадтой аххосджыныл әмә амарыны акагыл.

65 Уәд Ыл иуәй-иутә райдыдтой тутә кәнын, бамбәрзтой-иу Ын Йә цәсгом, цавтой Йә әмә Йын дзырдтой: «Кәд пехуымпар

дә, уәд Дә чи ныщавта, уый бәзон». Дзәхстыгә Йә кодтой хъахъхәнджыгә дәр.

*Петр йәхи атигъ кодта
Йесойыл*

66 Ныр Петр та уыди бынәй, кәрты. Уырдам әрбацыд алчеры ләггадгәнәг сьлгоймәгтәй иу,

67 Петры федта йәхи артмә тавгә, әдзынәг әм ныккаст, әмә йын загыта: «Ды дәр Назаретаг Йесоимә уыдтә».

68 Фәлә Йыл Петр атигъ кодта йәхи: «Цы дзурыс, уый нә зоннын әмә не 'мбарын». Петр рацыд әддаг кәртмә, әмә уасәг ныуасыд.

69 Ләггадгәнәг сьлгоймаг та йә федта уым дәр, әмә йә фарсмә ләуджытән дзурын райдыдта: «Ай уыдонәй у».

70 Петр та Йесойыл атигъ кодта йәхи. Уым чи ләууыд, уыдон дәр чысыл фәстәдәр загытой Петрән: «Әнәмәнг уыдонәй дә, уымән әмә ды дәр галилейаг дә. [Де 'взаджы здәхт дыл комдзог цәуы.]»

71 Уый райдыдта ард хәрын әмә Хуыцауәй сомы кәнын: «Сымах Кәмәй зәгъут, әз уыцы Адәймаджы нә зоннын».

72 Әмә уыйадыл уасәг ныууасыди дыккаг хатт. Әмә Петр әрымысыд, Йесо йын цы загыта, уый: «Уасәг дыууә хатты нәма ныууасдән, афтә Мыл әртә хатты атигъ кәндзынә дәхи». Әмә райдыдта кәуын.

^{14:62} Мф. 26:64; 2 Фес. 1:10. ^{14:66} Мф. 26:69; Лк. 22:56; Ин. 18:25. ^{14:72} Мф. 26:75; Мк. 14:30.

— 15 —

Йесо æмæ Пилат

1 Куыддæр сбон, афтæ алчертæ, адæмы хистæртæ, динамонджытæ æмæ æппæт синедрион рахастой уынаффæ. Йесойы сбастой, акодтой Йæ æмæ Йæ радтой Пилаты къухтæм.

2 Пилат Æй бафарста: «Ды дæ иудейаг Паддзах?» Йесо йын дзуапп радта: «Дæхæдæг æй куы зæгъыс».

3 Æмæ Йæ алчертæ зылын кодтой бирæ хъуыддæгты.

4 Пилат та Йæ бафарста: «Ницы дзуапп дæттыс? Уыныс, куыд бирæ азым Дæм хæссынц».

5 Фæлæ йын Йесо дзуапп нал радта, æмæ Пилат дисы бафтыд.

Марыны тæрхон

6 Пилат-иу бæрæгбоны рауагъта, адæм кæй куырдытой, иу ахæм ахæсты.

7 Уæд ахæстоны уыд иучидæр, йæ ном — Вараввæ; бадти, змæсты рæстæг туг чи ныккалдта, уыцы змæнтджытимæ.

8 Адæм æрæмбырд сты æмæ Пилатæй райдыдтой курын, цæмæй та ацы хатт дæр сараза, куыд-иу сын кодта, афтæ.

9 Уый сын загъта: «Фæнды уæ, цæмæй уын иудейаг Паддзахы рауадзон?»

10 Пилат зыдта, алчертæ йын Йесойы йæ къухтæм сæ хæлæгæй кæй радтой, уый.

11 Фæлæ алчертæ сардыдтой адæмы, Вараввæйы сын рауадзыныл куыд дзурой, афтæ.

12 Пилат сын ногæй загъта: «Уæдæ сымах иудейаг Паддзах Кæй хонут, Уымæн та цы бакæнон?»

13 Уæд уыдон ныхъхъæр кодтой: «Байтындз Æй!»

14 Пилат сын загъта: «Уагæр æвзæрæй цы ракодта?» Фæлæ уыдон ноджы тынгдæр ныхъхъæр кодтой: «Байтындз Æй!»

15 Пилаты фæндыд адæмы зæрдæ балхæнын, æмæ сын рауагъта Вараввæйы, Йесойы та ехсæй фæнæмын кодта æмæ Йæ радта дзуарыл байтындзынмæ.

Æфсæддонтæ æфхæрынц Йесойы

16 Æфсæддонтæ Йесойы акодтой бæстæйы хицауы галуаны мидæггаг кæртмæ, æмæ æрæмбырд кодтой æгас æфсæддон хай.

17 Скодтой Йыл сæнтсырх дарæс, сбдытой сындзын кадыхуд æмæ Йыл æй æркодтой.

18 Æмæ Йын райдыдтой арфæ кæнын: «Æгас цæуæд иудейаг Паддзах!»

19 Йæ сæр Ын цавтой лæдзæгæй, тутæ Йыл кодтой, Йæ разы-иу æрлæууыдысты сæ зонгуытыл æмæ Йын куывтой.

20 Куы Йæ бафхæрдтой, уæд сæнтсырх дарæс раластой, скодтой Йыл Йæхи дарæс æмæ Йæ акодтой байтындзынмæ.

Йесойы байтыгътой

21 Уыцы рæстæг фæссахарæй æрбацæйцыд иу киринаг лæг Симон,

^{15:1} Мф. 27:1-2; Лк. 22:66. ^{15:11} Мф. 27:20; Лк. 23:18; Ин. 18:40. ^{15:15} Мф. 27:26; Ин. 19:1.

Александр æмæ Руфы фыд; æмæ йын ахæссын кодтой Йесойы дзуар.

22 Йесойы æркодтой, Голгофæ (ома, Сæргæхцы бынат) чи хуыйны, уырдаем.

23 Æмæ Йын лæвæрдтой сæн смирнаимæ хæццæйæ, фæлæ йæ Йесо нæ бакуымдта.

24 Дзуарыл Æй байтыгътой, æмæ Йын Йæ дарæстыл æппæрстой хæлтæ, кæмæ дзы цы æрхауа, ууыл, æмæ сæ се 'хсæн байуæрстой.

25 Куы Йæ байтыгътой, уæд цыди æртыккаг сахат*.

26 Йæ азымы тыххæй фыст уыди фæйнæгыл: «Иудейаг Паддзах».

27 Йемæ Йын байтыгътой дыууæ абырæджы, иуы Йæ рахиз фарс, иннаейы та Йæ галиу фарс.

28 [Æмæ сæххæст, Сыгъдæг Фыст цы загъы, уый: «Фыдгæнджыты хыгъдмæ Йæ бахастæуыд».]

29 Йæ цурты чи цыди, уыдон тылдтой сæ сæртæ æмæ Йæ фаудтой: «Гъей, Кувæндон халæг æмæ йæ æртæ бонмæ аразæг!

30 Дæхи фервæзын кæн – дзуарæй æрхиз».

31 Афтæ Дзы хынджылæг кодтой алчертæ дæр динамонджытимæ, æмæ кæрæдзийæн дзырдтой: «Иннаеты ирвæзын кодта, Йæхи фервæзын кæнын та Йæ бон нæу!

32 Чырысти, Израилы Паддзах, ныр дзуарæй æрхизæд, цæмæй йæ фенæм нæхи цæстæй æмæ Йыл баууæндæм». Йемæ тыгъд чи уыд, уыдон дæр Æй фаудтой.

Йесойы мæлæт

33 Æхсæзæм сахат куы ралæууыд, уæд бæстæ æгасæй дæр баталынг, æмæ афтæ ахаста фарæстæм сахаты онг.

34 Фарæстæм сахатыл Йесо хъæрæй ныууынæргъыдта: «Элои, Элои, лема сабахтани?» Ома: «Мæ Хуыцау, Мæ Хуыцау, цæмæн Мæ ныууагътай?»

35 Уым чи лæууыд, уыдонæй чидæртæ уый фехъуыстой æмæ дзырдтой: «Илиамæ дзуры».

36 Иучидæр та азгъордта, губкæ стылдта туаг сæны æмæ йæ æрсагъта лæдзæгыл. Баназынмæ Йæм æй бадардта æмæ загъта: «Фæлæуутма, бакæсæм, кæддæра Илия æрцауид дзуарæй Йæ æрисынмæ».

37 Йесо та хъæрæй ныууынæргъыдта æмæ Йæ уд саста.

38 Æмæ Кувæндоны мидæг æмбæрзæн дыууæ дихы фæци уæлейæ бынмæ.

39 Йесо хъæрæй куыд ныууынæргъыдта æмæ Йæ уд куыд саста, уый Йæ разы лæууæг сæдæйыхицау куы федта, уæд загъта: «Ацы Адæймаг æцæгæй Хуыцауы Фырт уыди».

40 Уым уыдысты æмæ дæрддзæфæй кастысты сылгоймæгтæ дæр; уыдонимæ – магдалæйаг Мариа, кæстæр Иаковы æмæ Иосийы мад Мариа, стæй Саломи.

41 Ацы сылгоймæгтæ цыдысты Йæ фæдыл æмæ Йын лæггад код-

* 15:25 Сахæттæ амынд сты рагон нымадæй (кæс дзырдтаты).

15:21 Мф. 27:32; Лк. 23:26. 15:24 Ин. 19:24. 15:29 Мф. 26:61; 27:40; Мк. 14:58; Лк. 22:37; Ин. 2:19. 15:34 Мф. 27:46.

той, Йесо ма Галилейы куы уыди, уæд. Уыди ма дзы, Иерусалиммæ Йемæ чи æрцыд, бирæ ахæм сылгоймæгтæ дæр.

Йесойы баныгæдтой

42 Ныридагæн баизæр, æмæ майрæмбон кæй уыд – сабатмæ цæттæ кæныны бон, –

43 Уымæ гæстæ синедрионы дзырддзæугæ уæнг, аримафейаг Иосиф (уый дæр Хуыцауы Паддза-хадмæ æнхъæлмæ каст), йæ ныфс бахаста Пилатмæ бацауынмæ æмæ Йесойы мард ракурынмæ.

44 Йесо ныридагæн кæй амарди, уый Пилатмæ диссаг фæкаст, басидт сæдæйыхицаумæ æмæ йæ бафарста: «Раджы амард?»

45 Æмæ сæдæйыхицауæй хабар куы базыдта, уæд Йесойы мард раттын кодта Иосифæн.

46 Иосиф балхæдта уæздан кæттаг, æриста Йесойы, батыхта Йæ кæттаджы æмæ Йæ бавæрдта, къæдзæхы цы зæппадз къахт уыди, уым; æмæ йын йæ бацауæныл бафæлдæхта дур.

47 Магдалæйаг Мариа æмæ Иосийы мад Мариа уыдтой, кæм Æй бавæрдтой, уый.

— 16 —

Чырысти райгас

1 Сабат куы аивгъуыдта, уæд магдалæйаг Мариа, Иаковы мад Мариа æмæ Саломы балхæдтой хæрздæфгæнæнтæ, цæмæй ацауой æмæ байсæрдой Йесойы.

2 Æмæ къуырийæн йæ фыццаг бон, сæумæйæ, хур куыддæр скаст, афтæ æрцыдысты зæппадзмæ.

3 Кæрæдзийæн дзырдтой: «Зæппадзмæ бацауæнæй нын дур чи афæлдахдзæн?»

4 Фæлæ куы бакастысты, уæд æй федтой фæлдæхтæй; дур тынг стыр уыди.

5 Зæппадзмæ куы бацыдысты, уæд уым федтой урс дарæсджын лæппуйы рахизырдыгæй бадгæ; æмæ фæтарстысты.

6 Фæлæ сын уый загъта: «Ма тæрсут. Дзуарыл тыгъд Назаретаг Йесойы агурут сымах – ам нæй, райгас и. Мæнæ, кæм Æй бавæрдтой, уыцы бынат.

7 Фæлæ ацаут, зæгъут Ын Йæ ахуыргæнинæгтæн æмæ Петрæн, уæ разæй цауы Галилеймæ, зæгъгæ. Уым Æй фендзыстут, куыд уын загъта, афтæ».

8 Сылгоймæгтæ рацыдысты зæппадзæй æмæ згъорынмæ фесты. Фыртæссæй сæхи дæр нал æмбæрстой æмæ никæмæн ницы загътой, уымæн æмæ сæ тас бацыд.

*Йесойы фæзынд
ахуыргæнинæгтæм*

9 [Къуырийæн йæ фыццаг бон, сæумæраджы, Йесо куы райгас, уæд фыццаг фæзынд, авд дæлимоны кæмæй расырдта, уыцы магдалæйаг Мариаæ.

10 Мариа ацыд æмæ хабар радзырдта, раздæр Йесоимæ чи уыд, ныр та кæугæ æмæ æрдиаг чи кодта, уыдонæн.

^{15:43} Лк. 23:50; Ин. 19:38. ^{16:1} Мф. 28:1; Лк. 24:1; Ин. 20:1. ^{16:7} Мф. 26:32; Мк. 14:28. ^{16:9} Мф. 28:9; Лк. 8:2; Ин. 20:14.

11 Фæлæ Йесо кæй райгас æмæ Йæ Мариа кæй федта, уый куы фехъуыстой, уæд сæ нæ бауырныдта.

12 Уый фæстæ уыдонæй дыууæ хъæумæ куы фæцæйцыдысты, уæд сæм Йесо Йæхи равдыста æндæр хуызы.

13 Уыдон раздæхтысты æмæ уый тыххæй радзырдтой иннæтæн дæр. Фæлæ адоныл дæр нæ бауæндыдысты.

14 Æппынфæстаг Йесо фæзынд иуæндæс ахуыргæнинагмæ, фынгыл куы бадтысты, уæд. Æмæ сын уайдзæф кодта, уырнындзинад сæм кæй нæ уыди, сæ зæрдæтæ æхгæд кæй разындысты æмæ, Йæ райгасы фæстæ Йæ чи федта, уыдоныл кæй нæ бауæндыдысты, уый тыххæй.

15 Йесо сын загъта: «Æрзилут æгас дунейыл æмæ хъусын кæнут фарны уац æппæт адæмæн.

16 Чи баууæнда æмæ кæуыл саргъуыдæуа, уый фервæздзæни; чи нæ баууæнда, уый та уыздæни тæрхонгонд.

17 Уырнджытæ та æвдисдзысты ахæм диссæгтæ: Мæ номæй сурдзысты дæлимонты, дзурдзысты ног æвзæгтыл,

18 Сæ къухтæм исдзысты кæлмытæ, марг куы баназой, уæд сын ницы уыздæн; рынчынтыл æвæрдзысты сæ къухтæ, æмæ-иу уыдон сдзæбæх уыздысты».

19 Семæ фæныхас кæныны фæстæ Йесойы систæуыд уæларвмæ, æмæ æрбадти Хуыцауы рахиз фарс.

20 Ахуыргæнинагтæ ацыдысты æмæ алы ран дæр хъусын кодтой фарны уац. Хицау сын æххуыс кодта æмæ, сæ ныхас раст кæй у, уый æвдыста, Йæ фæрцы кæй арæзтæуыд, уыцы диссæгтæй.]

---

^{16:15} Мф. 28:19; Ин. 15:16. ^{16:18} Лк. 10:19; Ап. хъ. 28:8; Иак. 5:14. ^{16:19} Лк. 24:51.